Referat

Børne- og Skoleudvalget

03-05-2016 kl. 15:30

Mødelokale C, Ullasvej 23 i Rønne

Dagsordenspunkter

åbent 1	Fraværende og bemærkninger til dagsordenen
åbent 2	Kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer (Skolestrukturens fase III)
åbent 3	Orientering om aftale mellem KL og regeringen om lempelse af krav til modtagelsesklasser
åbent 4	Analyserapport vedr. specialundervisning og særlige dagtilbud
åbent 5	Ekstern evaluering af BRK
åbent 6	Status på Børne- og Skolevalgets delmål for 2016
åbent 7	<u>Drøftelse af skolebørnehaver</u>
åbent 8	Dagtilbudsstruktur på Nordlandet - Allinge og Tejn Børnehus
åbent 9	<u>Dagtilbudsstruktur i Svaneke - Mælkebøtten og Svaneke Børnehus</u>
åbent 10	Konkret udmøntning af tidligere vedtagne budgetreduktioner
åbent 11	Udvidelse af antallet af pladser i Natur- og Skovbørnehuset i Rønne
åbent 12	Samarbejdsaftale om børn og unge med psykisk sygdom
åbent 13	Ansøgning til satspuljemidler fra Børn og Familie
åbent 14	Gensidig orientering
åbent 15	Sager til høring i Handicapråd
åbent 16	Koordinering med andre politikområder

<u>Til indholdsfortegnelse</u>

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

00.01.00G01-0072

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Børne- og Skoleudvalget	03-05-2016	1	

Fraværende

Bemærkninger til dagsordenen

Skole-, kultur- og fritidschef Steen Ebdrup deltager ved punkterne 2, 3, 4, 5, 6 og 7.

Børne- og familiechef Vibeke Juel Blem deltager ved punkterne 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 og 13

Til indholdsfortegnelse

Åbent punkt

2 Kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer (Skolestrukturens fase III)

17.01.04P16-0011

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Børne- og Skoleudvalget	02-02-2016	3	
Økonomi- og Planudvalget	10-02-2016	5	
Kommunalbestyrelsen	25-02-2016	3	
Børne- og Skoleudvalget	03-05-2016	2	

Hvem beslutter

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Økonomi- og Planudvalget indstiller Kommunalbestyrelsen beslutter Børne- og Skoleudvalget indstiller Økonomi- og Planudvalget indstiller Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Børne-og Skoleudvalget tilkendegav i sit møde den 5. januar 2016, at udvalget ønskede udarbejdet et egentligt kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer (Skolestrukturens fase III).

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren anbefaler at

- a) det indstilles at kommissoriet sendes i høring af kommunalbestyrelsen som beskrevet i tidsplanen
- b) der afsættes 200.000 kr. til kommuneekstern arkitektbistand og beregning af overslagspriser for udvikling af læringsmiljøerne på Kongeskærskolen, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen. Beløbet finasieres af Ejendomme og Drifts ramme for vedligeholdelsesarbejder på de enkelte skoler

Børne- og Skoleudvalget, den 2. februar 2016:

Indstillingen anbefales, idet det præciseres, at hver skolebestyrelse udpeger repræsentanterne til henholdsvis arbejdsgruppen og referencegruppen, og at det præciseres at transformationen af de fysiske rammer også skal understøtte politikken for de inkluderende læringsmiljøer.

Økonomi- og Planudvalget den 10. februar 2016: Anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 25. februar 2016:

Godkendt, idet den koordinerende arbejdsgruppe udvides med et medlem udpeget af Handicaprådet.

Servicedirektøren anbefaler at

- a) det reviderede kommissorie godkendes
- b) der afsættes 200.000 kr. til kommuneekstern arkitektbistand og beregning af overslagspriser for udvikling af læringsmiljøerne på Kongeskærskolen, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen. Beløbet finasieres af Ejendomme og Drifts ramme for vedligeholdelsesarbejder på de enkelte skoler

Børne- og Skoleudvalget, den 3. maj 2016: Indstillingen anbefales godkendt.

Sagsfremstilling

Formålet med arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer er at etablere et beslutningsgrundlag for en samlet ramme for udvikling og implementering af læringsmiljøerne på de bornholmske almen skoler.

Bilagte kommissorium uddyber målet og processen for denne opgave. Der er i budget 2016 afsat 5 mio.kr. til anlæg i hvert af årene 2017, 2018 og 2019.

Der er den koordinerende arbejdsgruppes opgave at:

- 1. foreslå konkrete løsninger, der giver mulighed for, at Kongeskærskolen, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen kan udvikle de pædagogiske læringsmiljøer
- 2. forslagene tager udgangspunkt i Børne- og Skoleudvalgets læringsperspektiv som er beskrevet ovenfor
- 3. sikre at transformationen af de fysiske rammer understøtter skolereformen og politikken for de inkluderede læringsmiljøer
- 4. skabe et grundlag, der gør det muligt at beregne økonomiske overslag over de foreslåede bygningsmæssige ændringer
- 5. give mulighed for at der kan foretages en politisk prioritering af de enkelte skoles projekter i forhold til hinanden

Arbejdet organiseres med en koordinerende arbejdsgruppe og en politisk forankret referencegruppegruppe.

Det er den koordinerende arbejdsgruppes opgave at levere løsningsforslag som beskrevet i afsnittet "Arbejdsopgaver og det forventede resultat." Den koordinerende arbejdsgruppes arbejde afleveres i form af en rapport, der indeholder Beregnede økonomiske overslag og anbefalinger til politiske prioriteringer.

Det er referencegruppens rolle at give sparring til arbejdsgruppen i løbet af processen i forhold til de politiske intentioner

Den koordinerende arbejdsgruppe sammensættes således:

Centerchefen for Skole, Kultur og Fritid

- 1 repræsentant fra handicaprådet
- 1 konsulent fra Center for Skole, Kultur og Fritid, administration og rådgivning
- 1 konsulent fra Budget og indkøb, Center for Økonomi og Personale
- 1 repræsentant for Ejendomsservice (Center for Ejendomme og Drift)
- 4 ledelsesrepræsentanter, der repræsenterer Kongeskær, Svartingedal, hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen
- 4 medarbejderrepræsentanter, der repræsenterer Kongeskær, Svartingedal, hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen

Den koordinerende arbejdsgruppe kan indhente særlig bistand fra andre centre, skoler og eksterne konsulenter.

Skolebestyrelserne nedsætter en lokal arbejdsgruppe på hver af de deltagende skoler, der omfatter: personale, elever, forældre og ledelsesrepræsentanter. Det foreslås, at disse arbejdsgrupper er repræsenteret i henholdsvis den koordinerende arbejdsgruppe og referencegruppen. De lokale arbejdsgrupper har som opgave at:

- sikre involvering af personalet blandt andet ved at være koordinerende i de lokalt forankrede kurser, der understøttes af undervisere fra UCC. Der oprettes et kursus, der forbereder oplæg vedr. de humanistiske fagområder og et andet kursus der tager sig af de praktisk musiske områder. Der er med KATA fondens medvirken gennemført udviklingsforløb der har forberedt personalet på arbejdet med de naturfaglige områder.
- 2. være sparringspartnere for ledelse og eventuelle eksterne rådgivere i en kommende anlægsfase

Den politisk forankrede referencegruppe sammensættes således:

- 2 repræsentanter for kommunalbestyrelsen
- 4 repræsentanter for forældrene. Repræsentanterne udpeges af de respektive skolers bestyrelse med 1 forældrerepræsentant fra hver skole: Kongeskær, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen.
- 4 repræsentanter for eleverne. Repræsentanterne udpeges af de respektive skolers bestyrelse med 1 elevrepræsentant fra hver skole: Kongeskær, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen.
- 4 repræsentanter for medarbejderne. Repræsentanterne udpeges af de respektive skolers bestyrelse med 1 medarbejderrepræsentant fra hver skole: Kongeskær, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen.
- 4 ledelsesrepræsentanter. Repræsentanterne udpeges af de respektive skolers bestyrelse med 1 ledelsesrepræsentant fra hver skole: Kongeskær, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen.

Referencegruppen faciliteres af Center for Skole, Kultur og Fritid

Tidsplan

Tid	Opgave	Ansvarlig
2. februar 2016	Børne- og Skoleudvalget behandler forslag til kommissorium	BSU
	for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer og indstiller	
	forslaget til udsendelse i høring i skolebestyrelserne for	
	Kongeskær, Svartingedal, Hans Rømer Skolen,	
	Paradisbakkeskolen, Kildebakken og Heldagsskolen samt	
	Handicaprådet	
10. februar 201	Økonomi- og Planudvalget behandler forslag til	ØPU
	kommissorium for arbejdet med de pædagogiske	
	læringsmiljøer og indstiller forslaget til udsendelse i høring i	
	skolebestyrelserne for Kongeskær, Svartingedal, Hans Rømer	

Skolen, Paradisbakkeskolen, Kildebakken og Heldagsskolen samt Handicaprådet Kommunalbestyrelsen behandler forslag til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer og sender forslaget til kommissorium i høring i skolebestyrelserne for Kongeskær, Svartingedal, Hans Rømer Skolen, Paradisbakkeskolen, Kildebakken og Heldagsskolen samt Handicaprådet Høringsperiode 26. februar 2016 til 11. april 2016 03. maj 2016 Børne- og Skoleudvalget behandler forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissoriet til godkendelse Okonomi- og Planudvalget behandler forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissoriet til godkendelse 26. maj 2016 Kømunalbestyrelsen godkender forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring Udpegning af medlemmer til referencegruppe og kolechef Uge 22 2016 Indkaldelse til møder i referencegruppe og arbejdsgruppe Uge 22 2016 Bestyrelserne ved Kongeskærskolen, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen nedsætter lokale arbejdsgrupper Uge 23 til uge 44 2016 Kommunalbestyrelsen og Arbejdsgruppemøder, kurser for medarbejdere med henblik på at kvalificere processen. Der udarbejdes en	
25. februar 2016 Kommunalbestyrelsen behandler forslag til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer og sender forslaget til kommissorium i høring i skolebestyrelserne for Kongeskær, Svartingedal, Hans Rømer Skolen, Paradisbakkeskolen, Kildebakken og Heldagsskolen samt Handicaprådet Horingsperiode Centret	
arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer og sender forslaget til kommissorium i høring i skolebestyrelserne for Kongeskær, Svartingedal, Hans Rømer Skolen, Paradisbakkeskolen, Kildebakken og Heldagsskolen samt Handicaprådet 26. februar 2016 til 11. april 2016 03. maj 2016 Børne- og Skoleudvalget behandler forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissoriet til godkendelse 17. maj 2016 Okonomi- og Planudvalget behandler forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring und godkendelse 26. maj 2016 Kommunalbestyrelsen godkender forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring udpegning af medlemmer til referencegruppe og koordinerende arbejdsgruppe Uge 22 2016 Indkaldelse til møder i referencegruppe og arbejdsgruppe udsendes Uge 22 2016 Bestyrelserne ved Kongeskærskolen, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen nedsætter lokale arbejdsgrupper Uge 23 til uge 44 2016 Koordinerende arbejdsgruppemøder, kurser for medarbejdere Center for Skole, Konger in kongeskærskolen, Svartingedal, Center for Skole, Konger in medarbejdere	
forslaget til kommissorium i høring i skolebestyrelserne for Kongeskær, Svartingedal, Hans Rømer Skolen, Paradisbakkeskolen, Kildebakken og Heldagsskolen samt Handicaprådet 26. februar 2016 til 11. april 2016 03. maj 2016 Børne- og Skoleudvalget behandler forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissoriet til godkendelse Okonomi- og Planudvalget behandler forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissoriet til godkendelse 26. maj 2016 Kommunalbestyrelsen godkender forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring Udpegning af medlemmer til referencegruppe og koordinerende arbejdsgruppe Uge 22 2016 Indkaldelse til møder i referencegruppe og arbejdsgruppe udsendes Uge 22 2016 Bestyrelserne ved Kongeskærskolen, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen nedsætter lokale arbejdsgrupper Uge 23 til uge 44 2016 Koordinerende arbejdsgruppemøder, kurser for medarbejdere Center for Skole, K	
Kongeskær, Svartingedal, Hans Rømer Skolen, Paradisbakkeskolen, Kildebakken og Heldagsskolen samt Handicaprådet 26. februar 2016 til 11. april 2016 03. maj 2016 Børne- og Skoleudvalget behandler forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissoriet til godkendelse Økonomi- og Planudvalget behandler forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissoriet til godkendelse 26. maj 2016 Kommunalbestyrelsen godkender forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring Udpegning af medlemmer til referencegruppe og koordinerende arbejdsgruppe Uge 22 2016 Indkaldelse til møder i referencegruppe og arbejdsgruppe udsendes Uge 22 2016 Bestyrelserne ved Kongeskærskolen, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen nedsætter lokale arbejdsgrupper Uge 23 til uge 44 2016 Koordinerende arbejdsgruppemøder, kurser for medarbejdere Center for Skole, K	
Paradisbakkeskolen, Kildebakken og Heldagsskolen samt Handicaprådet 26. februar 2016 til 11. april 2016 03. maj 2016 Børne- og Skoleudvalget behandler forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissoriet til godkendelse Økonomi- og Planudvalget behandler forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissoriet til godkendelse 26. maj 2016 Kommunalbestyrelsen godkender forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring Udpegning af medlemmer til referencegruppe og koordinerende arbejdsgruppe Uge 22 2016 Indkaldelse til møder i referencegruppe og arbejdsgruppe udsendes Uge 22 2016 Bestyrelserne ved Kongeskærskolen, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen nedsætter lokale arbejdsgrupper Uge 23 til uge 44 2016 Koordinerende arbejdsgruppemøder, kurser for medarbejdere Center for Skole, K	
Handicaprådet 103. maj 2016 Børne- og Skoleudvalget behandler forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissoriet til godkendelse 17. maj 2016 Økonomi- og Planudvalget behandler forslaget til kommissoriet til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissoriet til godkendelse 26. maj 2016 Kommunalbestyrelsen godkender forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring Udpegning af medlemmer til referencegruppe og koordinerende arbejdsgruppe Uge 22 2016 Indkaldelse til møder i referencegruppe og arbejdsgruppe udsendes Uge 22 2016 Bestyrelserne ved Kongeskærskolen, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen nedsætter lokale arbejdsgrupper Uge 23 til uge 44 2016 Koordinerende arbejdsgruppemøder, kurser for medarbejdere Centret Centret	
26. februar 2016 til 11. april 2016 03. maj 2016 Børne- og Skoleudvalget behandler forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissoriet til godkendelse 7. maj 2016 Økonomi- og Planudvalget behandler forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissoriet til godkendelse 26. maj 2016 Kommunalbestyrelsen godkender forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring Udpegning af medlemmer til referencegruppe og koordinerende arbejdsgruppe Uge 22 2016 Indkaldelse til møder i referencegruppe og arbejdsgruppe udsendes Uge 22 2016 Bestyrelserne ved Kongeskærskolen, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen nedsætter lokale arbejdsgrupper Uge 23 til uge 44 2016 Koordinerende arbejdsgruppemøder, kurser for medarbejdere Center for Skole, K	
april 2016 03. maj 2016 Børne- og Skoleudvalget behandler forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissoriet til godkendelse 17. maj 2016 Økonomi- og Planudvalget behandler forslaget til kommissoriet til godkendelse læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissoriet til godkendelse læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissoriet til godkendelse 26. maj 2016 Kommunalbestyrelsen godkender forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring Udpegning af medlemmer til referencegruppe og koordinerende arbejdsgruppe Uge 22 2016 Indkaldelse til møder i referencegruppe og arbejdsgruppe skolechef Uge 22 2016 Bestyrelserne ved Kongeskærskolen, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen nedsætter lokale arbejdsgrupper Uge 23 til uge 44 2016 Koordinerende arbejdsgruppemøder, kurser for medarbejdere Center for Skole, K	
Børne- og Skoleudvalget behandler forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissoriet til godkendelse 17. maj 2016 17. maj 2016 18. Økonomi- og Planudvalget behandler forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissoriet til godkendelse 26. maj 2016 Kommunalbestyrelsen godkender forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring Udpegning af medlemmer til referencegruppe og koordinerende arbejdsgruppe Uge 22 2016 Indkaldelse til møder i referencegruppe og arbejdsgruppe udsendes Uge 22 2016 Bestyrelserne ved Kongeskærskolen, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen nedsætter lokale arbejdsgrupper Uge 23 til uge 44 2016 Koordinerende arbejdsgruppemøder, kurser for medarbejdere Center for Skole, K	
for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissoriet til godkendelse Økonomi- og Planudvalget behandler forslaget til kommissoriet til godkendelse læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissoriet til godkendelse 26. maj 2016 Kommunalbestyrelsen godkender forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring Udpegning af medlemmer til referencegruppe og koordinerende arbejdsgruppe Uge 22 2016 Indkaldelse til møder i referencegruppe og arbejdsgruppe udsendes Uge 22 2016 Bestyrelserne ved Kongeskærskolen, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen nedsætter lokale arbejdsgrupper Uge 23 til uge 44 2016 Koordinerende arbejdsgruppemøder, kurser for medarbejdere Center for Skole, K	
og indstiller kommissoriet til godkendelse Økonomi- og Planudvalget behandler forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissoriet til godkendelse 26. maj 2016 Kommunalbestyrelsen godkender forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring Udpegning af medlemmer til referencegruppe og koordinerende arbejdsgruppe Uge 22 2016 Indkaldelse til møder i referencegruppe og arbejdsgruppe udsendes Uge 22 2016 Bestyrelserne ved Kongeskærskolen, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen nedsætter lokale arbejdsgrupper Uge 23 til uge 44 2016 Koordinerende arbejdsgruppemøder, kurser for medarbejdere Center for Skole, K	
17. maj 2016 Økonomi- og Planudvalget behandler forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissoriet til godkendelse 26. maj 2016 Kommunalbestyrelsen godkender forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring Udpegning af medlemmer til referencegruppe og koordinerende arbejdsgruppe Skolechef	
kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissoriet til godkendelse Kommunalbestyrelsen godkender forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring Udpegning af medlemmer til referencegruppe og koordinerende arbejdsgruppe Uge 22 2016 Indkaldelse til møder i referencegruppe og arbejdsgruppe udsendes Uge 22 2016 Bestyrelserne ved Kongeskærskolen, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen nedsætter lokale arbejdsgrupper Uge 23 til uge 44 2016 Koordinerende arbejdsgruppemøder, kurser for medarbejdere Center for Skole, K	
læringsmiljøer efter høring og indstiller kommissoriet til godkendelse 26. maj 2016 Kommunalbestyrelsen godkender forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring Udpegning af medlemmer til referencegruppe og koordinerende arbejdsgruppe Uge 22 2016 Indkaldelse til møder i referencegruppe og arbejdsgruppe Skolechef udsendes Uge 22 2016 Bestyrelserne ved Kongeskærskolen, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen nedsætter lokale arbejdsgrupper Uge 23 til uge 44 2016 Koordinerende arbejdsgruppemøder, kurser for medarbejdere Center for Skole, K	
godkendelse 26. maj 2016 Kommunalbestyrelsen godkender forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring Udpegning af medlemmer til referencegruppe og koordinerende arbejdsgruppe Uge 22 2016 Indkaldelse til møder i referencegruppe og arbejdsgruppe udsendes Uge 22 2016 Bestyrelserne ved Kongeskærskolen, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen nedsætter lokale arbejdsgrupper Uge 23 til uge 44 2016 Koordinerende arbejdsgruppemøder, kurser for medarbejdere Center for Skole, K	
26. maj 2016 Kommunalbestyrelsen godkender forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring Udpegning af medlemmer til referencegruppe og koordinerende arbejdsgruppe Uge 22 2016 Indkaldelse til møder i referencegruppe og arbejdsgruppe udsendes Skolechef Skolechef Uge 22 2016 Bestyrelserne ved Kongeskærskolen, Svartingedal, Hans Skoleleder Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen nedsætter lokale arbejdsgrupper Uge 23 til uge 44 2016 Koordinerende arbejdsgruppemøder, kurser for medarbejdere Center for Skole, K	
26. maj 2016 Kommunalbestyrelsen godkender forslaget til kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer efter høring Udpegning af medlemmer til referencegruppe og koordinerende arbejdsgruppe Uge 22 2016 Indkaldelse til møder i referencegruppe og arbejdsgruppe udsendes Skolechef Skolechef Uge 22 2016 Bestyrelserne ved Kongeskærskolen, Svartingedal, Hans Skoleleder Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen nedsætter lokale arbejdsgrupper Uge 23 til uge 44 2016 Koordinerende arbejdsgruppemøder, kurser for medarbejdere Center for Skole, K	
Uge 22 2016 Uge 22 2016 Uge 22 2016 Uge 22 2016 Indkaldelse til møder i referencegruppe og arbejdsgruppe Uge 22 2016 Uge 22 2016 Bestyrelserne ved Kongeskærskolen, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen nedsætter lokale arbejdsgrupper Uge 23 til uge 44 2016 Koordinerende arbejdsgruppemøder, kurser for medarbejdere Center for Skole, K	
Uge 22 2016 Bestyrelserne ved Kongeskærskolen, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen nedsætter lokale arbejdsgrupper Uge 23 til uge 44 2016 Koordinerende arbejdsgruppemøder, kurser for medarbejdere Center for Skole, K	
koordinerende arbejdsgruppe Uge 22 2016 Indkaldelse til møder i referencegruppe og arbejdsgruppe udsendes Skolechef Uge 22 2016 Bestyrelserne ved Kongeskærskolen, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen nedsætter lokale arbejdsgrupper Uge 23 til uge 44 2016 Koordinerende arbejdsgruppemøder, kurser for medarbejdere Center for Skole, K	
udsendes Uge 22 2016 Bestyrelserne ved Kongeskærskolen, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen nedsætter lokale arbejdsgrupper Uge 23 til uge 44 2016 Koordinerende arbejdsgruppemøder, kurser for medarbejdere Center for Skole, K	
udsendes Uge 22 2016 Bestyrelserne ved Kongeskærskolen, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen nedsætter lokale arbejdsgrupper Uge 23 til uge 44 2016 Koordinerende arbejdsgruppemøder, kurser for medarbejdere Center for Skole, K	
Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen nedsætter lokale arbejdsgrupper Uge 23 til uge 44 2016 Koordinerende arbejdsgruppemøder, kurser for medarbejdere Center for Skole, K	
Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen nedsætter lokale arbejdsgrupper Uge 23 til uge 44 2016 Koordinerende arbejdsgruppemøder, kurser for medarbejdere Center for Skole, K	
uge 23 til uge 44 2016 Koordinerende arbejdsgruppemøder, kurser for medarbejdere Center for Skole, K	
Uge 23 til uge 44 2016 Koordinerende arbejdsgruppemøder, kurser for medarbejdere Center for Skole, K	
	1.
med henblik på at kvalificere processen. Der udarbeides en I og Frifid	ultur
særlig tidsplan for denne periode	
Uge 23 til uge 44 2016 De lokale arbejdsgrupper udarbejder oplæg, der koordineres i Skoleleder	
den bredt sammensatte koordinerende arbejdsgruppe med	
henblik på at kunne anbefale forslag til politisk prioritering	
Uge 45 2016 Afsluttende møde i referencegruppen Skolechef	
06. december 2016 Den koordinerende arbejdsgruppes rapport danner grundlag BSU	
for BSU's indstilling til kommunalbestyrelsen om hvilke	
anbefalinger der skal nyde fremme	
14. december 2016 Den koordinerende arbejdsgruppes rapport danner grundlag ØPU	
for ØPU's indstilling til kommunalbestyrelsen om hvilke	
anbefalinger der skal nyde fremme	
22. december 2016 Den koordinerende arbejdsgruppes rapport danner grudlag for KB	
KB' s beslutning om hvilke anbefalinger, der skal iværksættes	
og projekteres.	
Januar til maj 2017 Projektering af bygningsændringer på de fire skoler: Center for Ejendor	
Kongeskær, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Drift	ıme og

	Paradisbakkeskolen Nedsættelse af byggeudvalg og eventuelle	
	faglige arbejdsgrupper m.v.	
Juni 2017	Udbud af ombygningsopgaverne	Center for Ejendomme og
		Drift
September 2017	Licitation	Center for Ejendomme og
		Drift
BSU og TMU september	Byggeprogram med forslag til fordeling og frigivelse af midler	BSU / TMU
2017	indstilles af BSU og TMU til KB's beslutning	
ØPU september 2017	Byggeprogram med forslag til fordeling og frigivelse af midler	ØPU
	indstilles til KB's beslutning	
KB oktober 2017	Byggeprogram med forslag til fordeling og frigivelse af midler	KB
	besluttes af KB	
November 2017 til august	Byggeperiode	Byggeudvalgene
2019		
01. august 2019	Afslutning af byggerierne	Byggeudvalgene

Økonomiske konsekvenser

Der afsættes 200.000 kr. til kommuneekstern arkitektbistand og beregning af overslagspriser for udvikling af læringsmiljøerne på Kongeskærskolen, Svartingedal, Hans Rømer Skolen og Paradisbakkeskolen. Beløbet finasieres af Ejendomme og Drifts ramme for vedligeholdelsesarbejder på de enkelte skoler.

Der er i budget 2016 afsat 5 mio.kr. til anlæg i hvert af årene 2017, 2018 og 2019.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse til mødet den 3. maj 2016

Punktet har været sendt i høring i perioden 26. februar til 11. april 2016, hos Skolebestyrelserne ved: Hans Rømer Skolen, Paradisbakkeskolen, Kongeskærskolen, Svartingedal Skole, Heldagsskolen, Kildebakken samt Handicaprådet. Der er kommet fire bilagte høringssvar fra Hans Rømer Skolen, Kongeskærskolen, Kildebakken og Handicaprådet.

Ud over de ønskede ændringer til kommissoriet som fremgår af Børne- og Skoleudvalgets og Kommunalbestyrelsens beslutning ved udsendelse i høring giver høringssvarene ikke anledning til yderligere ændringer.

Bilag til Børne- og Skoleudvalget 2. februar 2016

1.

Kommissorium (DOCX)

Bilag til Børne- og Skoleudvalget 3. maj 2016

2.

Høringssvar (DOCX)

<u>Tilrettet Kommissorium for arbejdet med de pædagogiske læringsmiljøer (Skolestrukturens fase III)</u> (DOCX)

Til indholdsfortegnelse

Åbent punkt

3 Orientering om aftale mellem KL og regeringen om lempelse af krav til modtagelsesklasser

17.15.01P00-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Børne- og Skoleudvalget	03-05-2016	3	

Hvem beslutter

Børne- og Skoleudvalget beslutter

Resumé

Kommunernes Landsforening (KL) og regeringen har i marts 2016 indgået en aftale om bedre rammer for at modtage og integrere flygtninge i kommunerne.

Børne- og Skoleudvalget orienteres om de ændringer, der vedrører modtagelsesklasser og muligheder for etablering af særlige undervisningstilbud. KL forventer, at aftalen træder i kraft 1. august 2016.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller:

• at Børne- og Skoleudvalget tager orienteringen til efterretning.

Børne- og Skoleudvalget, den 3. maj 2016:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Regeringen og KL er enige om en række tiltag, der sikrer bedre rammer for den kommunale integrationsindsats.

Aftalen omfatter en række indsatser på boligområdet, erhvervs- og beskæftigelsesområdet samt uddannelsesområdet.

På undervisningsområdet indeholder aftalen en lempelse af kravene ved etablering og drift af modtagelsesklasser.

Klasseloftet for modtagelsesklasser hæves fra de nuværende 12 til 15 elever, hvis det vurderes at være pædagogisk forsvarligt. I de tilfælde, hvor eleverne har overvejende samme sproglige baggrund kan elevtallet dog øges til 18.

Samtidig åbnes mulighed for at elevgruppen i klassen kan spænde over fem klassetrin mod de nuværende tre under forudsætning af, at eleverne har overvejende samme sproglige- og læringsmæssige baggrunde.

Endvidere ændres reglerne, så eleverne fremover inden for rammerne af holddannelsesreglerne og ud fra en vurdering af den enkelte elevs behov skal have alle eller en del af deres timer i modtagelsesklassen.

Kommunerne får med aftalen mulighed for at etablere et særligt undervisningstilbud som alternativ til modtagelsesklasser. Ordningen indebærer, at kommunerne ikke skal leve op til krav om klasseloft, timetal, lærerkvalifikationer mv. Undervisningen skal stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen og kommunalbestyrelsen skal opstille mål og rammer for undervisningstilbuddet, herunder om opfølgning på elevernes læring.

Der henvises til side 4 i aftaleteksten ""Bedre rammer for at modtage og integrere flygtninge", der er bilagt sagen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

_

Bilag til Børne- og Skoleudvalget 3. maj 2016

1.

Samlet aftaletekst 2016-03-18 - ENDELIG (PDF)

Til indholdsfortegnelse

Åbent punkt

4 Analyserapport vedr. specialundervisning og særlige dagtilbud

17.03.22A21-0001

Behandling Mødedato Åbent punkt Lukket punkt

Børne- og Skoleudvalget 03-05-2016 4

Hvem beslutter

Børne- og Skoleudvalget indstiller Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Der er nu udarbejdet en rapport, som kortlægger behovet for specialtilbud, vurderer kriterier for at blive visteret til et specialtilbud samt reviderer inklusionspolitikken i Bornholms Regionskommune.

Som et resultat af analysen er der udarbejdet 11 anbefalinger. Der er indarbejdet et forslag til en tidsplan for såvel beslutningsforløbet som arbejdet med anbefalingerne.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

 rapporten med anbefalinger udsendes i høring i perioden 1. juni til 31. juli 2016 i skolebestyrelser og Handicapråd.

Børne- og Skoleudvalget, den 3. maj 2016:

Indstillingen anbefales idet den også sendes i høring i Dagtilbudsbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Med budgetforliget for 2016 igangsættes et analysearbejde, der skal kortlægge behovet for specialtilbud, vurdere kriterier for at blive visteret til et specialtilbud samt revidere inklusionspolitikken i Bornholms Regionskommune. Arbejdet skal kobles til kommunalbestyrelsens kommende sag om den samlede indsats for specialtilbud på børneområdet herunder mulighederne for en tilpasning af området. I arbejdet er indbygget en ambition om, at kompetencerne i specialtilbuddene skal virke på hele øen, sådan at specialviden kan bruges bredt, også i de almene tilbud.

Arbejdet har været opdelt i to faser. Fase 1, der er afsluttet, vedrørte belysning af en mulig samdrift af Kildebakken og det særlige dagtilbud Mælkebøtten, idet en afklaring af dette forhold har afgørende betydning for fase 2.

Fase 2 vedrører en plan for udviklingen af opgaverne med specialundervisning/dagtilbud, herunder visitationskriterier, og en revision af Politikken for Inkluderende Læringsmiljøer.

Med vedlagte rapport af 19. april 2016 er der tilvejebragt et materiale, der gennemgår fremtidsperspektiverne for de forskellige målgrupper og de eksisterende tilbud. Med dette udgangspunkt er der udarbejdet forslag til fremtidig indsats med tilhørende mål. I konsekvens

heraf er der udarbejdet udkast til en revision af kommunens Politik for inkluderende læringsmiljøer.

I udkastet til Politik for Inkluderende Læringsmiljøer er der foretaget en ajourføring samtidigt med, at kommunens overordnede inkluderende målsætning om at gøre det specielle alment er fastholdt.

Arbejdsgruppens konkrete anbefalinger kan sammenfattes til:

- Der etableres et dagtilbud på Kildebakken for den snævre målgruppe, som i dag er indskrevet i specialbørnehaven Mælkebøtten
- Kompetencen til afgørelse om indskrivning og udskrivning i Heldagsskolen og Dybdalskolen tillægges lederen af almenskolen med tilhørende regelsæt for visitationsprocesserne.
- Almenskolernes budget øges med et beløb, svarende til det variable beløb der er afsat til drift af Heldagsskolen og Dybdal.
- Kildebakken og DASK fortsætter på nuværende driftsgrundlag
- Der gennemføres en vurdering af elevernes undervisningsmæssige udbytte af specialskoletilbuddene og de særlige specialundervisningstilbud hver 3. måned.
- Der udarbejdes systematiske krav til og vilkår for inklusionsarbejdet på almenskolerne på alle niveauer (ledelse – team – elev)
- Øget niveau for kursus i inklusionsrelevante emner, herunder LP-modellen.
- Udarbejdelse af skærpet grundlag for monitorering af almenskolerne.
- At politik for inkluderende læringsmiljø revideres
- Måltal fastsættes som beskrevet i afsnit 5
- Ansvaret for samordning af særlige undervisningstilbud for 13-18 årige henlægges til Ungdomsskolen.

Der er udarbejdet en tidsplan, som muliggør at forslagene vedr. undervisningsområdet kan indgå i planlægningen og tilrettelæggelse af skoleåret 2017/18.

Der er ikke udarbejdet konkret forslag til tidsplan for flytning af specialdagtilbuddet til Kildebakken.

Økonomiske konsekvenser

Flytning af specialdagtilbuddet fra nuværende placering til Kildebakken er tidligere beregnet til at medføre en anlægsudgift på 0,7 mio. kr. samt en driftsbesparelse på 3,5 mio. kr., når der er taget højde for en merudgift i de almene dagtilbud til specialfaglige ressourcer.

De øvrige økonomiske konsekvenser af forslagene er udgiftsneutrale, idet der er tale om budgetmæssige omflytninger fra specialtilbud til almenskolerne.

Det forventede vigende elevtal på Kildebakken forudsættes at svare til den forventede andel demografireduktion i undervisningsområdets samlede ramme.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Bilag til Børne- og Skoleudvalget 3. maj 2016

1.

Rapport vedr. specialundervisning og særlige dagtilbud (PDF)

Til indholdsfortegnelse

Åbent punkt

5 Ekstern evaluering af BRK

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Børne- og Skoleudvalget	03-05-2016	5	

Hvem beslutter

Børne- og Skoleudvalget beslutter

Resumé

Som led i evaluering af den ændrede organisationsstruktur i Bornholms Regionskommune pr. 1. marts 2014, blev der i vinteren 2015/16 gennemført en Bornholmerpanelundersøgelse af bornholmernes oplevelse af den kommunale service samt dialogen og samarbejdet med kommunen på Bornholm. Evalueringen er forelagt ØPU og Kommunalbestyrelsen til orientering hhv. d. 15. og d. 31. marts. Udvalget skal drøfte undersøgelsens konklusioner specifikt på udvalgets område. Herunder relevansen i forhold til det kommende målarbejde.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- a) at udvalget drøfter undersøgelsernes resultater specifikt på udvalgets område
- b) at udvalget drøfter, hvordan undersøgelsens resultater og konklusioner kan indgå i arbejdet med at definere nye delmål for 2017

Børne- og Skoleudvalget, den 3. maj 2016:

Drøftet

Sagsfremstilling

BRK ændrede organisationsstruktur pr. 1. marts 2014. HovedMED besluttede i den forbindelse at gennemføre en evaluering, som er gennemført i flere etaper med først et internt og til slut et eksternt fokus.

Bornholmerpanelundersøgelsen Service og samarbejde

Bornholmernes oplevelse af den kommunale service samt dialogen og samarbejdet med kommunen på Bornholm er undersøgt vha. <u>Bornholmerpanelet</u>, som er regionskommunens elektroniske borgerpanel. 424 panelmedlemmer har besvaret undersøgelsen, som er gennemført i december 2015.

Der er sammenlignet med resultater fra tidligere lignende undersøgelser gennemført i 2011 og 2014. Formålet har været at følge udviklingen i opfattelsen af, hvordan BRK varetager de kommunale serviceopgaver samt håndterer dialog og samarbejde med borgerne. Hvor går det godt, og hvor er der rum til forbedring?

Det er tale om en imageundersøgelse af den kommunale service på Bornholm i 2015, og af hvordan opfattelsen af servicen har udviklet sig over tid. Bornholmerpanelet er bredt sammensat, og panelmedlemmerne har svaret på servicespørgsmålene uden nødvendigvis at være brugere af den pågældende kommunale service. Resultaterne vedrørende service kan derfor ikke læses som en brugerundersøgelse.

Overordnede resultater

- Samlet set er mellem 27% og 65% enige i, at BRK har en god standard for *offentlig service* på de undersøgte områder. Højest scorer vedligeholdelse af veje og cykelstier samt grønne områder med hhv. 65% og 53%. Børnepasning, skoler og ældrepleje ligger lavest. Her er kun ca. 1/3 af de adspurgte enige i, at kommunen har en god standard.
- For så vidt angår børnepasning, skoler, ældrepleje, grønne områder samt sundhedsfremme og forebyggelse er der sket et fald i den generelle opfattelse af BRK's service sammenlignet med 2011.
   Opfattelsen af den offentlige bustransport er til gengæld forbedret, og i forhold til vedligeholdelse af veje og cykelstier, er situationen stort set status quo.
- Undersøgelsen indikerer, at regionskommunen sammenlignet med tidligere er blevet markant bedre til at levere *hurtig og smidig sagsbehandling*. Andelen, som er helt enige i dette, er steget hele 26 procentpoint fra 29% til 55%.
- I forhold til borgerinddragelse er der ligeledes sket en positiv ændring. Bornholmerne oplever i stigende grad at blive inddraget rettidigt i både lokale forhold og i Bornholms udvikling generelt, idet andelen af enige på alle måleparametre vedr. borgerinddragelse er steget med ca. 10 procentpoint sammenlignet med 2011. En stor andel mener dog ikke, at borgerne inddrages rettidigt i de politiske beslutningsprocesser.

• I forhold til *kommunikation og information* benytter borgerne i stigende grad hjemmesiden brk.dk til at finde information om regionskommunens servicetilbud. Der er sket en stor stigning på næsten 20 procentpoint. De bruger også *brk.dk* oftere, men kun knapt halvdelen af respondenterne mener dog, at hjemmesiden lever op til forventningerne, og tendensen er faldende. Bornholmerpanelets anbefalinger vedr. kommunikation lyder især på at prioritere og professionalisere den eksterne kommunikation, levere nyheder og informationer om tilbud til borgerne direkte via fx SMS og nyhedsbreve samt give især hjemmesiden men også brevene til borgerne en overhaling.

Resultater på udvalgets område

Børnepasning (s. 9 i rapporten)

- I 2011 var 51 % af de adspurgte enige i, at BRK havde en god standard for børnepasning. Det tal er i
  2015 faldet til 37 %. Faldet skal ses i forhold til at flere har svaret ved ikke/ikke relevant end ved sidste
  måling. Ikke desto mindre er det et markant fald i den generelle opfattelse af regionskommunens
  servicetilbud på daginstitutionsområdet.
- Respondenterne har haft mulighed for at komme med uddybende kommentarer til standarden for børnepasning i Bornholms Regionskommune. I overordnede træk er der i kommentarerne følgende pointer: dårlige normeringer, for lidt plads, for meget støj og for mange uuddannede ansatte.

Skoler (s. 10 i rapporten)

- Undersøgelsen viser, at 37 % af de adspurgte i 2015 ikke mener, at kommunens skoler har en god standard. Samtidig er det kun knap hver tredje (27 %) der mener, at kommunens skoler er gode. Som figuren viser, har der været en markant tilbagegang i opfattelsen af den bornholmske folkeskole siden 2011. Således er enigheden faldet fra 45 %, og dermed 18 procentpoint i løbet af de fem år, der er gået siden sidste undersøgelse. Der er mange kommentarer til skoleområdet, som er langt det mest kommenterede serviceområde i undersøgelsen. I overordnede træk er der følgende pointer:
  - o Private skoler er bedre drevet, har højere faglighed og lavere klassekvotienter end folkeskolen.
  - Lærerne er mere engagerede på de private skoler og lærerne i folkeskolen har et højt sygefravær.
  - Skolestrukturdebatten

Det private alternativ (s. 16 i rapporten)

- Der er i undersøgelsen spurgt ind til årsager til valg af et privat tilbud frem for et kommunalt på skole og dagpasningsområdet.
- Svarene på, hvorfor borgerne har valgt et privat servicetilbud, afspejler utilfredsheden med det kommunale tilbud, som blev valgt fra. Derfor handler kommentarerne mest om, at kvalitetsstandarden på de tre kommunale serviceområder opleves som ringere end i de private tilbud. Nogle kommentarer handler også om tilgængelighed når kommunale tilbud lukker, bliver de private et oplagt alternativ.

Samlet konklusion

Bornholmerpanelundersøgelsen Service og Samarbejde viser, at den ændrede organisation i Bornholms Regionskommune er så at sige "bestået" med borgere og politikeres øjne. Det er i tråd med den interne evaluering i januar-februar 2015. De kritikpunkter, slutevalueringen rummer, kan ikke umiddelbart henføres til Bornholms Regionskommunes organisering.

Økonomiske konsekvenser

_

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

_

Bilag til Børne- og Skoleudvalget 3. maj 2016

1.

Service og Samarbejde - Bornholmerpanelundersøgelse, februar 2016 (PDF)

2.

Undersøgelse af kommunalbestyrelsens samarbejde med administrationen, februar 2016 (PDF)

Til indholdsfortegnelse

Åbent punkt

6 Status på Børne- og Skoleudvalgets delmål for 2016

00.30.02G01-0015

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Børne- og Skoleudvalget	03-05-2016	6	

Hvem beslutter

Børne- og Skoleudvalget beslutter

Resumé

Udvalget orienteres om status på delmålene for 2016 og drøfter om der er behov for at justere disse.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- a) at orienteringen om status på delmål for 2016 tages til efterretning
- b) at udvalget drøfter evt. behov for at justere delmål for 2016
- c) at udvalget tager en indledende drøftelse af nye mulige delmål for 2017

Børne- og Skoleudvalget, den 3. maj 2016:

- ad a) Taget til efterretning
- ad b) Drøftet
- ad c) Drøftet

Sagsfremstilling

I forbindelse med budgetprocessen forud for vedtagelsen af budget 2017, skal der defineres nye delmål for 2017 og evt. justeres i eksisterende delmål for 2016.

Nedenfor gennemgås status på delmålene for 2016. Dette er for at give udvalget det bedst mulige grundlag for at sætte nye og justere eksisterende mål og delmål for 2017, hvilket sker på næstkommende møde den 6. juni 2016.

De enkelte udvalg har ansvar for at sætte retning for udviklingen af de politikområder, de har som ansvarsområder. Dette skal ske i respekt for tidligere beslutninger og for kommunalbestyrelsens visioner og ønsker for Bornholms udvikling.

Dagpasning og Børn og familier: "Tidlig indsats"			
Delmål for 2016	Status på delmål 2016		
Inden udgangen af 2016 er TOPI (IT-redskab til brug for tidlig opsporing) implementeret.	TOPI er fuldt implementeret i alle kommunale dagtilbud.		
Inden udgangen af 2016 har alle medarbejdere i dagtilbudsområdet viden om og kan bruge TOPI i deres daglige arbejde med børn.	Som ovenfor. I forbindelse med anvendelse af TOPI afholdes tværfaglige "Børnekonferencer" i alle både kommunale og private dagtilbud.		
Inden udgangen af 2016 er der gennem erfaringsopsamling (projektmedarbejder) gennemført en opsamling af indikatorer, der medvirker til at identificere børn med sociale udfordringer.	Der er ikke ansat en projektmedarbejder, men igennem implementeringen af TOPI og den første screening har alle medarbejdere gennemgået de indikatorer, der er udslagsgivende og har handlet på dem. Arbejdet munder ud i en rapport, der på sigt forventes at afdække brugbare indikatorer.		
Inden udgangen af 2016 er "Porten" implementeret og medarbejderne samarbejder tværgående omkring børn med sociale udfordringer.	Ressourceporten er fuldt implementeret (se bilag)		
Inden udgangen af 2016 er "overgangsmodulet" fra Hjernen og Hjertet introduceret for medarbejderne i politikområderne; Dagpasning, Undervisning og Børn og familier.	Arbejdet er igangsat.		

Undervisning: Tema I: "Den nye Bornholmske folkeskole"		
Delmål for 2016	Status på delmål 2016	
Eleverne skal primært udarbejde produktioner (opgaver) digitalt, idet eleverne lærer at vælge det rette redskab til den rette opgave.	Der er pr. 1. april 2016 gennemført efteruddannelseskurser af det pædagogiske personale i de pædagogiske muligheder en tablet giver. Det sidste kursus gennemføres i perioden 25. til 29. april 2016.	

Det er et bærende princip, at eleverne har en tablet stillet til rådighed af skolen. Det opgøres i januar 2016. Læsning: - Mindst 80 % skal være gode til at læse i de nationale tests.	Hastigheden på skolernes trådløse netværk er blevet øget 2 gange siden august 2015 og er nu oppe på den maksimale hastighed. Det har været nødvendigt, fordi de digitale enheder anvendes markant mere end før 1. januar 2016. Alle elever har pr. 1. januar 2016 fået stillet en tablet til rådighed. Kravet om at 80 % af eleverne skal være gode til at læse er endnu ikke opfyldt, men udviklingen er positiv, idet det kan konstateres at de Bornholmske resultater samlet i 5 ud af 6 prøver bevæger sig i en positiv retning.
 Andelen af de allerdygtigste elever i læsning skal stige år for år. 	Her kan det konstateres at for de samlede Bornholmske resultater er der ikke nogen tydelig udvikling, hverken positivt eller negativt. I halvdelen af prøverne er kravet samlet set opfyldt og i den anden halvdel er det modsat.
 Andelen af elever med dårlige resultater i de nationale tests for læsning skal reduceres år for år. 	For de samlede Bornholmske resultater er der ikke nogen tydelig udvikling, hverken positivt eller negativt. I halvdelen af prøverne er kravet samlet set opfyldt og i den anden halvdel er det modsat. D nationale tests er ikke afsluttet i 2016, derfor kan konklusionen ændre sig i løbet af 2016.
- Der sikres progression i elevernes læseudvikling.	En gang årligt afholdes klassekonference, hvor klassens dansk- og matematiklærere, læse- og matematikvejledere, læsekonsulent og ledelse deltager. Her er der bl.a. fokus på elevernes læse- og skriveprogression.
- Der udarbejdes en konkret handleplan for de elever, der har vanskeligheder i testen.	Skolens læsevejleder tester de elever, som v/klassekonferencen vurderes til at være i læsevanskeligheder, hvorefter der laves en handleplan for den enkelte elev.
 Alle elever udfordres på deres niveau. Opfølgningen skal kunne ses direkte i den enkeltes elevplan. 	
Matematik: - Mindst 80 % skal være gode til at regne i de nationale tests.	Der arbejdes med læringsmålsstyret undervisning på alle skoler. Resultaterne kan ikke spores før, der er gået en årrække
 Andelen af de allerdygtigste elever i matematik skal stige år for år. 	Kravet om at 80 % af eleverne skal være gode til regne er endnu ikke opfyldt, men udviklingen er positiv. Det kan nemlig konstateres at de Bornholmske resultater samlet i 5 ud af 6 prøver bevæger sig i en positiv retning.

Andelen af elever med dårlige Som ved læsning gælder det, at for de samlede resultater i de nationale tests for bornholmske resultater er der ikke nogen tydelig matematik skal reduceres år for år. udvikling, hverken positivt eller negativt. I halvdelen af prøverne er kravet samlet set opfyldt og i den anden halvdel er det modsat. Der sikres progression i elevernes udvikling i matematiske færdigheder I halvdelen af prøverne er kravet samlet set opfyldt og i den anden halvdel er det modsat. Der udarbejdes en konkret handleplan for de elever, der har vanskeligheder i testen En gang årligt afholdes klassekonference, hvor klassens dansk- og matematiklærere, læse- og matematikvejledere, læsekonsulent og ledelse deltager. Alle elever udfordres på deres niveau Her er der bl.a. fokus på elevernes progression inden for matematik. Opfølgningen skal kunne ses direkte i den enkeltes elevplan Skolens matematikvejleder tester de elever, som v/klassekonferencen vurderes til at være i matematikvanskeligheder, hvorefter der laves en handleplan for den enkelte elev. Der arbejdes med læringsmålsstyret undervisning på alle skoler. Resultaterne kan ikke spores før, der er gået en årrække Det langsigtede mål er, at 85 % vælger folkeskolen ved Ved skolestart, målt pr. 5. september 2016, gik: skoleindskrivningen til skoleåret 2017/18 pr. 31. januar 3.022 elever i folkeskolen og 1.417 i efterskole eller fri 2017. skole svarende til at 68 % har valgt folkeskolen. 65 % havde valgt folkeskolen ved indskrivningen Den enkelte skole udarbejder handleplaner for at Arbejdet er igangsat, men er ikke afsluttet inddrage bornholmske kendetegn i undervisningen. Undervisning: Tema II: "En folkeskole for alle" En mangfoldig, inkluderende skole betyder at 31. dec. Segregeringsgraden (a) målt på elevtallet i kommunens 2015 skal 96 % af eleverne være inkluderede i de skoler er 5,8 % = 94,2 % er inkluderede. Segregeringsgrad (b) målt på Bornholms samlede elevtal (kommunens almene klasser. skoler + privat- og efterskoler) er 3,8 % = 96,2 % er inkluderede i skoleåret 2015/16 1.1: Den enkelte medarbejder og de enkelte team arbejder ud fra et inkluderende perspektiv. Der findes ikke et konkret måltal for 1.1. Skolerne arbejder dog konsekvent med inklusion

1.2: Dagtilbud og skole skaber fælles forståelse
omkring pædagogik, faglighed og politikker, så der
sikres en rød tråd i barnets liv.

Den røde tråd er revideret. Der har været fokus på problematikken i projektet: "Fælles børn – fælles ansvar"

1.3: De enkelte team reflekterer systematisk over egen praksis og organisering i forhold til inklusionsopgaven og handler derefter,

Alle skolernes team tager udgangspunkt i den samme model til planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisningen - Modellen kaldes refleksionsmodellen.

1.4: Andelen af ekskluderede til specialtilbud er dalende i forhold til året før.

	Spec. Kl.	Heldagsskolen	Kildebakken	Dybdal
2014/15	61	59	50	10
2015/16	48	58	50	09

1.5: Unge i specialtilbud tager som udgangspunkt afgangsprøve i alle fag.

Det fremgår af kvalitetsrapporten, at der ikke med mening for den enkelte elev gennemføres afgangsprøver i alle fag.

1.6: PPR understøtter inklusionsopgaven i almenområdet.

PPR er pt. bemandet med psykologer, talehørekonsulenter, inklusionskonsulenter, skoledagtilbudsrådgivere, SSP-konsulent og læsekonsulent, som alle har særligt fokus på inklusionsopgaven. Der er aktuelt en drøftelse mellem skole og PPR om, hvorvidt PPR har den optimale bemanding i forhold til at understøtte skolernes aktuelle behov.

Elevernes trivsel skal øges:

2.1: Alle børn skal opleve en god overgang fra dagtilbud til skole og fra skole til ungdomsuddannelse.

Den Røde tråd er blevet revideret med henblik på at sikre gode overgange

2.2: Alle elever trives, så de lærer så meget de kan i forhold til deres potentiale og føler sig som en del af læringsfællesskabet.

På Bornholm er andelen af elever i 4.-9. klasse der trives lidt mindre end landsgennemsnittet.

På udvalgsmødet den 7. juni 2016 vil udvalget få forelagt beslutningsoplæg til nye delmål for 2017. Derudover forventes mødet at blive indledt af dialogmøder med centrene.

Økonomiske konsekvenser

Intet

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Bilag til Børne- og Skoleudvalget 3. maj 2016

1.

<u>Inklusions- Ressourceteamet og Ressourceporten (DOCX)</u>

Til indholdsfortegnelse

Åbent punkt

7 Drøftelse af skolebørnehave

28.06.04G01-0003

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Børne- og Skoleudvalget	18-08-2015	4	
Børne- og Skoleudvalget	05-01-2016	5	
Økonomi- og Planudvalget	19-01-2016	3	
Kommunalbestyrelsen	28-01-2016	3	
Børne- og Skoleudvalget	03-05-2016	7	

Hvem beslutter

Børne- og Skoleudvalget indstiller Økonomi- og Planudvalget indstiller Kommunalbestyrelsen beslutter Børne- og Skoleudvalget indstiller Økonomi- og Planudvalget indstiller Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Inden kommunesammenlægningen var der oprettet skolebørnehaver i Rønne og Hasle kommuner. Tiltaget var dels begrundet i manglende kapacitet i børnehaverne, og dels et ønske om at kommende skolebørn skulle kende skolen og SFO' en inden skolestart. Efter kommunesammenlægningen blev ordningen implementeret på hele øen, og de private skoler har også nu etableret skolebørnehaver. Specialskolerne Kildebakken og Heldagsskolen har som udgangspunkt ikke skolebørnehave. Den demografiske udvikling på Bornholm betyder, at der fremadrettet ikke forventes de samme kapacitetsproblemer i dagtilbud.

Bestyrelsen for dagtilbud har med en henvendelse til centercheferne for Skole, kultur og fritid samt Børn og Familie ønsket, at få drøftet om skolebørnehaven fortsat har sin berettigelse med den nye skolereform. Denne henvendelse foranledigede at en tværgående gruppe, mellem de nævnte centre, i foråret 2015 har

udarbejdet en SWOT-analyse for at belyse styrker og svagheder ved skolebørnehave, "vippen". Analysen giver ikke en entydig konklusion, men afspejler en række fordele og ulemper til overvejelse inden endelig stillingtagen.

Skolebestyrelserne samt dagtilbudsbestyrelsen har drøftet deres perspektiv på skolebørnehaven (vippeordningen). Børne- og Skoleudvalget har afholdt dialogmøder med henholdsvis Samrådet for Skolevæsenet og Dagtilbudsbestyrelsen med henblik på at afdække alle perspektiver. Dialogmødet med Samrådet for Skolevæsenet blev afholdt den 21. oktober 2015 og dialogmødet med Dagtilbudsbestyrelsen blev afholdt d. 27. oktober 2015.

På baggrund af forelæggende materiale forslås det at sende 2 modeller i høring i Dagtilbudsbestyrelsen, Handicaprådet samt Skolebestyrelserne.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller til Børne- og Skoleudvalget,

• at skolebørnehave-ordningen drøftes, herunder en proces med henblik på endelig afklaring i løbet af efteråret 2015

Børne- og Skoleudvalget, den 18. august 2015:

Proces drøftet. Børne- og Skoleudvalget ønsker en proces, hvor de kommunale skolebestyrelser og dagtilbudsbestyrelsen (herunder forældrerådene) drøfter deres perspektiv på skolebørnehave-ordningen (vippet) og via møder i Samrådet for skolerne og med dagtilbudsbestyrelsen i efteråret 2015 giver deres input.

Servicedirektøren indstiller, at Børne- og Skoleudvalget indstiller til kommunalbestyrelsen

- at et af nedenstående forslag a) eller b) sendes i høring i kommunale skolebestyreler, den kommunale dagtilbudsbestyrelse og i Handicaprådet fra den 29. januar 2016 til den 17. februar 2016:
  - a) skolebørnehaven afskaffes med virkning fra 1. august 2016, således at der vippes for sidste gang i foråret 2016
  - b) skolebørnehaven forsætter med de i den supplerende sagsfremstilling beskrevne ændringer

Børne- og Skoleudvalget, den 5. januar 2016:

Indstilling a) anbefales til høring.

Økonomi- og Planudvalget den 19. januar 2016:

Børne- og Skoleudvalgets indstilling anbefales.

Kommunalbestyrelsen den 28. januar 2016: Godkendt.

Servicedirektøren indstiller,

a) at skolebørnehaven afskaffes med virkning fra 1. august 2016

- b) at provenuet på kr. 179.000 omplaceres fra bevilling 13 undervisning til bevilling 11 dagtilbud med henblik på at understøtte dagtilbuddets forberedelse af børn til skolestart
- c) at Den røde tråd tilrettes afskaffelsen af skolebørnehaven med henblik på at sikre den gode overgang for børnene

Børne- og Skoleudvalget, den 3. maj 2016:

Indstillingen anbefales godkendt. Betina Haagensen kan ikke medvirke, idet hun ønsker at bibeholde skolebørnehave, samt at der indføres skolebørnehave på Kildebakken og Heldagsskolen.

Sagsfremstilling

Der var inden kommunesammenlægningen etableret Skolebørnehaver (Vippe-ordning) i Rønne og Hasle kommune. Etableringen var begrundet i manglende kapacitet i Rønnes børnehaver, samt et ønske om at kommende skolebørn i Hasle kommune skulle have kendskab til skolefritidsordningen inden skolestart. Bestyrelsen for offentlige dagtilbud rettede i 2014 henvendelse til centercheferne for Skole, kultur og fritid samt Børn og familie for bl.a. at få drøftet, om skolebørnehaven fortsat har sin berettigelse med den nye skolereform. Dette foranledigede, at der blev nedsat en arbejdsgruppe på tværs af de ovennævnte centre. Der er i arbejdsgruppen udarbejdet en SWOT-analyse af henholdsvis skolebørnehaven og børnehaven uden vippeordning (bilagt).

Analysen giver ikke nogen entydig konklusion af, om det skal anbefales, at vippeordningen afskaffes eller fortsættes. Den viser overordnet, at fordelen ved at have en vippeordning er størst på de store skoler, hvor børnene samles fra mange dagtilbud, og hvor der skal dannes flere parallelle klasser på skolen.

Overgangsmodulet "Hjernen og Hjertet" bruges både af dagtilbud og skole og kan fremadrettet være med til at skabe et fælles sprog mellem dagtilbud og skole, og samtidig være et fagligt refleksionsværktøj, som styrker samarbejdet mellem dagtilbud, skole og forældre. Materialet anvendes både det sidste år i børnehaven til at arbejde med barnets robusthed og forandringsparathed, samt i indskolingen til understøttelse af den gode skolestart og dannelse af klasser. Anvendelsen af materialet vil kunne kompensere for nogle af de ulemper, der vil være ved at lukke vippeordningen.

For de børn, hvor der er usikkerhed omkring evt. udsat skolestart eller skoleplacering, bliver der i "Hjernen og Hjertet" udarbejdet handleplaner i efteråret før skolestart. Der følges op på handleplanerne efter jul. Med den nuværende ordning sker denne opfølgning efter den politiske beslutning om dannelse af børnehaveklasser i det kommende skoleår.

Dagtilbuddene har i årene med vippeordning oplevet, at de har mistet det tætte samarbejde med børnehaveklasselederne. Med et øget læringsfokus i dagtilbuddet, vil både børnehaver og børnehaveklasseledere kunne profitere af et tæt samarbejde.

Specialskolerne har ikke en vippeordning, og det betyder, at børn, der skal starte på en specialskole, skal blive i dagtilbuddet op mod et halvt år efter at deres kammerater er rykket i skolebørnehave. For børn der er udfordret og skal inkluderes i normalsystemet, kan Skolebørnehaven "vippen" opleves som en periode, hvor der ikke på samme måde som i dagtilbuddet og efterfølgende i børnehaveklassen arbejdes målrettet med deres udfordringer. Med ophør af skolebørnehave "vippe" vil børn kunne gå fra en praksis og hverdag, de mestrer i børnehaven, til at koncentrere sig om at etablere og mestre den praksis og hverdag de skal have i indskolingen uden en mellemliggende fase med en tredje praksis og hverdag.

Økonomiske konsekvenser

Taksterne i kommunens tildeling til institutionerne for et helårsbarn i hhv. vippeordning og børnehave er:

Ouduin -	Takster pr. helårsbarn
Ordning	kr. i 2015-pl
Vippe	55.056
Børnehave	46.039

Udgifter nuværende vippe

Kommunal	3.055.000
Privat	1.224.000
I alt	4.279.000

Anslåede udgifter ved vippebørn i dagtilbud

Kommunal	2.401.487
Privat	1.673.286
l alt	4.074.773

Det bemærkes, at der er samme forældrebetalingstakst i de to tilbud.

Der er ikke beregnet ændringer i søskendetilskud og økonomisk fripladstilskud.

Såfremt skolebørnehave-ordningen afskaffes vil der være et økonomisk provenu. Dette vil med fordel kunne anvendes til tilbud, der forbereder børn til skolestart og styrkelse af samarbejde mellem offentlig og privat dagtilbud og skole.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Processen:

Skolebestyrelserne samt dagtilbudsbestyrelsen har drøftet deres perspektiv på skolebørnehaven (vippeordningen). Børne- og Skoleudvalget har afholdt dialogmøder med henholdsvis Samrådet for Skolevæsenet og Dagtilbudsbestyrelsen med henblik på at afdække alle perspektiver. Dialogmødet med Samrådet for Skolevæsenet blev afholdt den 21. oktober 2015 og dialogmødet med Dagtilbudsbestyrelsen blev afholdt d. 27. oktober 2015.

Dialogmøde med Samrådet for skolevæsenet d. 21. oktober 2015:

De enkelte skoler forelagde deres foreløbige anbefalinger. Paradisbakkeskolen er ikke helt afklaret omkring vippeordningens fremtid, men en kortere vippeperiode eller indførelse af rullende skolestart, kunne være mulige løsninger. Hans Rømer Skolen ville gerne have fortsat den rullende skolestart, men det var ikke muligt ved nedlæggelsen af afdelingen i Vestermarie. Skolen ønsker at bevare vippeordningen, men vil samtidigt gerne tilbage til rullende skolestart. Kongeskærskolen er enige i argumenterne for og imod og er pt. tilhænger af vippeordningen. Der arbejdes også med andre muligheder i samarbejde med børnehusene i Tejn og Allinge. Svartingedalskolen ønsker umiddelbart at bevare vippeordningen. Rønneskolen har ikke drøftet vippeordningen konkret, men ønsker den umiddelbart bevaret. Der var tilfredshed med udmeldingen om, at skolerne får kompetence til at medvirke ved beslutningerne om fremtiden for vippeordningen. Hans Rømer Skolen foreslog, at der kunne fastsættes nogle basisregler og så kunne skolerne forme deres egne ordninger lokalt. Paradisbakkeskolen finder det problematisk, at især elever fra private børnehaver først kommer i vippeordningen senere, derfor kunne en kortere vippeperiode være relevant.

Møde i dagtilbudsbestyrelsen den 27. oktober 2015:

Bestyrelsen ønskede ikke at pege på, om der fortsat skal være Skolebørnehave, eller om der ikke skal være Skolebørnehave, da der blandt forældrene både er positive og negative oplevelser med Skolebørnehaven. Såfremt det besluttes at fastholde Skolebørnehaver, er der dog et ønske om, at det faglige indhold og rammen, herunder starttidspunkt, er ens på øen. Ligeledes gjorde forældrene opmærksomme på vigtigheden i, at vægte det faglige perspektiv højt. Dette for at træffe den bedste beslutning om pædagogisk indhold for det kommende skolebarn, uanset om det er det ene eller det andet, der besluttes. Det var væsentligt for Dagtilbudsbestyrelsen, at en eventuel ændring/lukning af Skolebørnehaven ikke bliver en "spare øvelse", men en øvelse der sigter mod at skabe kvalitet for børnene.

Med baggrund i de politiske drøftelser med henholdsvis Samrådet for Skolevæsenet og Dagtilbudsbestyrelsen samt de gennemførte SWOT-analyser kan der opstille 2 modeller for fremtig struktur for overgangen mellem dagtilbud og skole:

Model A

Skolebørnehaven nedlægges:

Skolebørnehaven nedlægges med virkning fra den 1. august 2016. Det betyder i praksis, at der første gang ikke vippes i foråret 2017. Der beskrives en ny overgangs- eller samarbejdsmodel, der indarbejdes i "Den røde Tråd". I denne beskrivelse tages der højde for, at kendskab til Skole og SFO er vigtig for det enkelte barn. Børnene fortsætter i dagtilbud indtil skolestart og er dermed omfattet af rammerne beskrevet i dagtilbudsloven samt de politisk vedtagne godkendelseskriterier for private dagtilbud (gælder såvel offentlige som private dagtilbud).

Nedlæggelse af skolebørnehave vil betyde færre overgangsperioder for det enkelte barn. Overgange udfordrer en del af børnene og kan medføre kompetencetab og mistrivsel, der igen får indflydelse på skolestart og indlæring. Model A vil styrke samarbejdet mellem dagtilbud, forældre og 0-klasse, uden at blive forstyrret af en periode i SFO-regi.

Model B

Skolebørnehaven forsætter med visse ændringer:

Modellen kræver stillingtagen til et fælles starttidspunkt for alle skolebørnehaver (1. maj foreslås), en tydelig beskrivelse af personalenormering samt en beskrivelse af hvilke emner der arbejdes med i Skolebørnehaven. Sidstnævnte for at de respektive personalegrupper kan planlægge deres arbejde med henblik på, at undgå børn oplever unødige gentagelser, først i børnehaven dernæst i skolebørnehaven samt at forældre har så godt kendskab til indhold i skolebørnehave som muligt. En fortsættelse af skolebørnehave tager udgangspunkt i det nuværende formål og praksis:

Nuværende formål med Skolebørnehavetiden:

Skolebørnehaveperioden bruges til at gøre skiftet fra børnehave til skole og SFO nemmere for børnene. Børnene skal i løbet af skolebørnehaven have set og været/deltaget i deres kommende bh. kl., så skiftet til skolelivet langsomt indfases.

Det er et mål, at opgaverne i børnehaveklassen ift. fælles forenklede mål, kan påbegyndes allerede ved skolestarten. En del af opgaven i skolebørnehaven er derfor at arbejde med børnenes indbyrdes relationer for at samle børnegruppen i den nye kontekst, heriblandt at introducere dem for skolens rammer, elever og personale.

Personale fra skolebørnehaven deltager i børnehaveklassen med børnene ved skolestarten for at støtte skiftet.

Skolebørnehaven kobler det børnene kommer fra (børnehaverne), med det de skal i gang med (børnehaveklassen). Der arbejdes i skolebørnehaven videre med børnehavernes arbejde i forhold til skoleparathed. Dette gøres blandt andet gennem tilrettelæggelse af aktiviteter, der også ligger i tråd med det, der senere skal foregå i børnehaveklassen.

Børnehaveklasserne gennemfører en sprogvurdering af børnene i skolebørnehaven i juni måned med henblik på fagligt at kunne tilrettelægge opgaverne i børnehaveklassen fra skoleårets start.

De kommende skolebørn inviteres på besøg i skolens rammer med deres børnehave inden start i skolebørnehave.

Skolebørnehavepersonalet og børnehaveklassepersonalet deltager i overleveringsmøder med børnehavepersonalet.

Der afholdes et informationsmøde for forældrene, inden børnene begynder i skolebørnehave. Forældrene tilbydes endvidere en samtale kort tid efter skiftet fra børnehave til skolebørnehave.

Økonomiske konsekvenser af ændringer vedr. skolebørnehave

I det følgende gives et overblik over økonomien vedr. den nuværende organisering af skolebørnehave/vippeordning og en belysning af de økonomiske konsekvenser i to modeller for en ændret skolebørnehave. Der beskrives tre scenarier:

- 1. Økonomi i den nuværende vippeordning
- Økonomi i ændret vippeordning Model A
   Afskaffelse af vippeordning pr. 1. august 2016, børnene fortsætter i dagtilbud indtil skolestart 1. august 2017.
- 3. Økonomi i ændret vippeordning- Model B Vippeordningen fortsætter i sin nuværende form, men med et fælles starttidspunkt pr. 1. maj gældende fra skoleåret 2016/17 dvs. i praksis fra foråret 2017.

Det bemærkes, at beregningerne tager udgangspunkt i et øjebliksbillede for takster samt for et skøn over antallet af børn jf. befolkningsprognosen. En egentlig fordeling af økonomi ved en beslutning om en ændret skolebørnehave vil skulle genberegnes i forhold til faktiske oplysninger.

Forventet antal børn i skolebørnehave i 2017

En del af børnene vipper fra børnehave til skolebørnehave pr. 1. marts mens resten vipper pr. 1. april, i beregningerne af antallet af helårsbørn er denne fordeling antaget at være 50/50.

Ifølge befolkningsprognosen forventes i alt 279 5-årige pr. 1. januar 2017. Alle børn forudsættes at vippe fra børnehave til skolebørnehave. Heraf ventes, på baggrund af oplysninger for skoleåret 2015/2016, at ca. 67 % vipper/starter i en kommunal skole og 33 % vipper/starter i en privatskole til skoleåret 2017/2018. Med en ligelig fordeling af antallet af børn der går i skolebørnehave i hhv. fire og fem måneder, jf. ovenfor, forventes i alt 70 helårsbørn i en kommunal skolebørnehave og 35 helårsbørn i en privat skolebørnehave.

1 Økonomi i den nuværende vippeordning

I den nuværende vippeordning tildeler kommunen ressourcer til SFO'erne jf. budgetmodellen *pengene følger barnet*. Der tildeles følgende takster (afrundet til nærmeste hele hundrede) til hhv. kommunal og privat vippeordning i budget 2016 (det bemærkes, at taksterne er pr. helårsbarn af sammenligningsmæssige årsager):

Ordning	Takster pr. helårsbarn i 2016, kr. i 2016- pl
Kommunal Vippe	55.400
Privat vippe	35.800

Derudover har kommunen en forældrebetalingsindtægt, samt udgifter til økonomiske fripladser og søskendetilskud for børn i en kommunal skolebørnehave. I 2016 er den månedlige forældrebetalingstakst til skolebørnehave 1.625 kr. På baggrund af regnskab 2014

forudsættes, at der tilbagebetales ca. 33 % til økonomiske fripladser og 16 % i søskendetilskud.

Budget til kommunale skolebørnehaver ligger på skoleområdet, mens budget til forældrebetaling, økonomiske tilskud, søskendetilskud og tilskud til frie grundskolers vippeordning er placeret på dagtilbudsområdet. Kommunens forventede nettoudgifter til vippeordningen i sin nuværende form er vist i tabellen nedenfor.

Forventede nettoudgifter til vippeordning i sin nuværende form i 2017 i kr. i 2016-pl

Område	Tilbud	Antal helårsbørn	Kommunens forventede nettoudgifter
Skole	Kommunal vippe	70	3.166.000
Dagtilbud	Privat vippe	35	1.249.000
l alt		105	4.414.000

2 Økonomi i ændret vippeordning - Model A

I model A foreslås en afskaffelse af vippeordningen i sin nuværende form fra og med skoleåret 2016/17; her fortsætter børnene i dagtilbud ind til skolestart. Det forudsættes at det samme antal helårsbørn, skal fortsætte i dagtilbuddet frem for at vippe til skolebørnehave. Jf. den faktiske fordeling i 2015, forudsættes at 75 % af børnene er i en kommunal børnehave, dvs. 79 børn og 25 % af børnene er i en privat børnehave, dvs. 26 børn.

Kommunen tildeler ressourcer til dagtilbud jf. budgetmodellen *pengene følger barnet*. Der tildeles følgende takster (afrundet til nærmeste hele hundrede) til hhv. kommunal og privat børnehave i budget 2016 (det bemærkes, at taksterne er pr. helårsbarn af sammenligningsmæssige årsager):

Tilbud	Takster pr. helårsbarn i 2016, kr. i 2016- pl
Kommunal børnehave	47.000
Privat børnehave	57.200

Her har kommunen også en forældrebetalingsindtægt samt udgifter til økonomiske fripladser og søskendetilskud for børn i kommunal børnehave. I 2016 er den månedlige forældrebetalingstakst til den kommunale børnehave 1.625 kr. På baggrund af regnskab 2014 forudsættes, at der tilbagebetales ca. 30 % til økonomiske fripladser og 8 % i søskendetilskud. Kommunens forventede nettoudgifter i model A er vist i tabellen nedenfor.

Område	Tilbud	Antal helårsbørn	Kommunens forventede nettoudgifter
Dagtilbud	Kommunal børnehave	79	2.739.000
Dagtilbud	Privat børnehave	26	1.496.000
I alt		105	4.235.000

Dette er en forskel på ca. 179.000 kr. i forhold til vippeordningen i sin nuværende form.

3 Økonomi i ændret vippeordning - Model B

I model B foreslås at vippeordning fortsætter i sin nuværende form, men med et fælles starttidspunkt den 1. maj. Første gang i 2017. Dvs. varigheden af vippeperioden afkortes og børnene skal være i en længere periode i dagtilbud i forhold til vippeordningen i sin nuværende form. Kommunens forventede nettoudgifter i model B er vist i tabellen nedenfor.

Forventede nettoudgifter i model B i 2017 i kr. i 2016-pl

Område	Tilbud	Antal helårsbørn	Kommunens forventede nettoudgifter
Skole	Kommunal vippe	47	2.111.000
Dagtilbud	Privat vippe	23	832.000
Dagtilbud	Kommunal børnehave	26	913.000
Dagtilbud	Privat børnehave	9	499.000
l alt		105	4.355.000

Dette er en forskel på ca. 59.000 kr. i forhold til vippeordningen i sin nuværende form.

Generelle forudsætninger ved en ændret skolebørnehave.

Der forudsættes, at der ved model A er plads til børnene i dagtilbud. Det forudsættes endvidere at SFO'ernes driftsgrundlag ikke påvirkes negativt ved en reduktion i normering, som de to modeller vil aflede. Der er ikke foretaget en analyse af hvorledes et sænket økonomisk grundlag påvirker SFO'ernes drift.

Opsamling økonomi

Det fremgår af nedenstående tabel, at den billigste model er en afskaffelse af vippeordningen.

Opsamling forventede nettoudgifter i 2017 i kr. i 2016-pl

	Antal helårsbørn	Kommunens forventede nettoudgifter
Forventede nettoudgifter nuværende vippeordning	105	4.414.000
Forventede nettoudgifter ændret vippeordning – model A (Afskaffelse)	105	4.235.000
Forventede nettoudgifter ændret vippeordning - model B (fælles start 1. maj)	105	4.355.000

Risikovurdering i.f.t. kapacitet

Set i lyset af de sidste måneders øgede aktivitet særligt i Rønne er det vanskeligt at forudsige hvordan behovet for dagtilbud vil se ud fremadrettet. Dette skyldes den øgede kvote af flygtninge kommunen skal modtage i 2016, familiesammenføringer med allerede herboende flygtninge, almindelig tilflytning til udvalgets områder samt asylopgaven.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse til mødet den 3. maj 2016

Kommunalbestyrelsens indstilling om at afskaffe skolebørnehaven med virkning fra 1. august 2016 har været sendt i høring i perioden 29. januar til 1. april 2016 i Dagtilbudsbestyrelsen, Handicaprådet samt skolebestyrelserne for de kommunale folke- og specialskoler. Der er kommet høringssvar fra følgende høringsberettigede: Dagtilbudsbestyrelsen, Handicaprådet, skolebestyrelserne ved Rønneskolen, Hans Rømer Skolen, Kongeskærskolen, Svartingedal, Kildebakken, Paradisbakkeskolen samt ungdomsskolen. Derudover er der høringssvar fra De frie Skoler på Bornholm.

Høringssvarene er opsummeret herunder:

Høringssvar for afskaffelse af skolebørnehaven

Handicaprådet anbefaler at afskaffe skolebørnehaven da det giver færre skift for børnene.

Skolebestyrelsen ved Paradisbakkeskolen kan se fordele og ulemper ved begge modeller men anbefaler at afskaffe skolebørnehaven, da man ønsker at prøve kræfter med rullende skolestart.

Høringssvar imod afskaffelse af skolebørnehaven

Skolebestyrelserne ved Rønneskolen, Svartingedal Skole og Hans Rømer Skolen anbefaler at beholde skolebørnehaverne ud fra både pædagogiske og sociale årsager. Alle tre skoler argumenterer for, at de modtager børn fra mange børnehaver, og at skolebørnehaven giver bedre tid til at arbejde med at etablere børnene i en ny kultur og skabe grundlag for socialt gode årgange/klasser og et godt læringsmiljø. Skolebørnehaven bidrager også til at fastholde kvaliteten i skolernes SFO-tilbud og gør det til en attraktiv arbejdsplads for pædagoger.

De frie Skoler på Bornholm ønsker ligeledes vippeordningen bevaret i fremtiden. De ser den som et godt bindeled mellem daginstitution og skole og fremhæver faglige og sociale fordele ved at påbegynde forberedelserne til skolestart før sommerferien.

Skolebestyrelsen på Hans Rømer Skolen anbefaler tillige, at børn til specialskoler omfattes af vippeordningen. I dag bliver de tilbage i børnehaven, når de andre børn skal i vippen

Høringssvar, hvor forslaget tages til efterretning uden stillingtagen

Kongeskærskolen er glad for skolebørnehaven i forhold til at samle børn fra flere børnehuse. Bestyrelsen gør opmærksom på, at hvis vippeordningen nedlægges, skal mindreforbruget sikres til øget samarbejde mellem børnehuse og skoler så fortsat gode overgange sikres.

Skolebestyrelsen ved Kildebakken gør opmærksom på, at det så vil være optimalt, hvis børnene bliver i børnehaven lige til skolestart, for ikke at få for mange skift for tæt på hinanden.

Dagtilbudsbestyrelsen ønsker ikke at pege på, om skolebørnehaven skal bestå eller nedlægges. Der er blandt forældrene både positive og negative oplevelser dermed. Dagtilbudsbestyrelsen præciserer, at der skal sikres god normering, høj grad af pædagogfaglighed, tilstrækkeligt prioriterede økonomiske ressourcer til børnegruppen "kommende skolebørn" samt den nødvendige pladskapacitet uanset valg af løsning.

Såfremt skolebørnehaven besluttes lukket fra og med 2017, vil der på tværs af børnehusene blive tilrettelagt fælles skoleforberedende projekter i samarbejde med indskolingen. Dette som led i tilretning af Den røde tråd med henblik på at sikre den gode overgang for børnene.

Bilag til Børne- og Skoleudvalget 18. august 2015

1.

SWOT børnehave (DOCX)

2

SWOT vippe (DOCX)

Bilag til Børne- og Skoleudvalget 3. maj 2016

3.

Samlet høringssvar (DOCX)

Til indholdsfortegnelse

Åbent punkt

8 Dagtilbudsstruktur på Nordlandet - Allinge og Tejn Børnehus

28.09.00G01-0003

Behandling Mødedato Åbent punkt Lukket punkt

Børne- og Skoleudvalget 03-05-2016 8

Hvem beslutter

Børne- og Skoleudvalget indstiller Økonomi- og Planudvalget indstiller Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Forskellige scenarier for dagtilbudsstruktur har nu været i høring og forelægges til endelig politisk godkendelse. På baggrund for de vedtagne forudsætninger indstilles Tejn Børnehus til lukning og børnene fordeles mellem Allinge og Klemensker børnehuse.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

• at scenarie 2 godkendes dvs. at Tejn Børnehus lukker pr. 1. januar 2017 og børnene fordeles mellem Allinge og Klemensker Børnehus

Børne- og Skoleudvalget, den 3. maj 2016:

Børne- og Skoleudvalget indstiller til kommunalbestyrelsen, at både Tejn og Allinge Børnehus bevares, og at driftsfinansieringen af denne løsning (underskudsdækning og indlagt besparelse) afklares i forbindelse med budget 2017. Til budget 2017 ønskes en belysning af anlægsomkostningerne ved at udvide Tejn Børnehus til at rumme alle børn i Allinge-Tejn, og anlægsomkostningerne ved at bygge et helt nyt børnehus til at rumme alle børn i Allinge-Tejn.

Sagsfremstilling

Den 28. januar 2016 besluttede kommunalbestyrelsen at sende en række forskellige scenarier for dagtilbudsstruktur på Nordlandet og i Svaneke i høring frem til den 1. april 2016. Scenarierne vedrører fortrinsvis fremtiden for børnehusene i Allinge, Tejn og Svaneke, herunder specialbørnehaven Mælkebøtten. Flertallet i kommunalbestyrelsen tilkendegav ved udsendelsen i høring en principbeslutning om lukning af Tejn Børnehus med udgangspunkt i scenarie 3 og scenarie 6 A og B samt en samdrift af Svaneke Børnehus og Mælkebøtten (scenarie 7).

Baggrund

Baggrunden for processen er et behov for stillingtagen til konsekvenserne af, at et faldende børnetal har medført en ufinansieret overkapacitet i de to geografiske områder samt et behov at tilpasse udgifterne generelt i kommunen.

Processen startede allerede den 25. februar 2014, hvor Børne- og Skoleudvalget besluttede at gennemføre en analyse af dagplejen. Den 3. juni 2014 blev denne analyse udvidet til at dække det samlede dagtilbudsområde. Analyse blev drøftet på temamøder i Børne- og Skoleudvalget den 28. januar 2015 og i kommunalbestyrelsen den 10. marts 2015. Analysearbejdet har resulteret i en tilpasning af kapaciteten på den øvrige del af Bornholm, og der er sideløbende blevet arbejdet med en egentlig strategi for den videre udvikling af dagtilbud på Bornholm. Strategiarbejdet er dog ikke blevet afsluttet, idet den samlede dagtilbudsstruktur endnu ikke er afklaret.

I budgetforliget for 2015 vedtog kommunalbestyrelsen, at finansiere den fortsatte drift af de nuværende børnehuse i 2016, for at kvalificere beslutningsgrundlaget for strukturen på Nordlandet og i Svaneke med henblik på en tilpasning af kapaciteten fra og med 2017. Samlet set skulle analysearbejdet resultere i reducerede udgifter for 4,5 mio.kr.

Der er i december 2015 udarbejdet en række scenarier med forskellige varianter. Flere af scenarierne forudsætter betydelige anlægsudgifter, og som følge heraf vil tidsperspektivet for deres realisering også være længere. Der er også betydelig forskel på, hvor stor en driftsreduktion, de forskellige scenarier kan bidrage med. Der er i budgettet ikke afsat midler til anlæg i forbindelse med en tilpasset dagtilbudsstruktur.

Med afsæt i de eksisterende, politisk besluttede forudsætninger om begrænsede anlægsmuligheder, realisering pr. 1. januar 2017 og en økonomisk udgiftsreduktion på 4,5 mio.kr. er det kun scenarie 2 på Nordlandet og scenarie 8 i Svaneke, der er mulige.

Indstillingen om at lukke Tejn Børnehus (scenarie 2) følger endvidere af principbeslutningen ved kommunalbestyrelsens udsendelse i høring den 28. januar 2016, der dog tog udgangspunkt i scenarie 3. Indstillingen om at flytte specialbørnehave-tilbuddet til Kildebakken og lukke Svaneke Børnehus (scenarie 8) følger dels af referencegruppens anbefaling, og dels af anbefalingen fra arbejdsgruppen, der parallelt har arbejdet med udviklingsmulighederne for kommunens specialundervisningstilbud.

Det samlede overblik over de udarbejdede scenarier er opsummeret herunder:

Otte mulige fremtidsscenarier for almene dagtilbud og særlige dagtilbud (Mælkebøtten) på Nordbornholm og i Svaneke.						
1. Lukke Allinge Børnehus						
Der er for få børn til tre bæredygtige	Anlægsomkostninger	Driftsbesparelse				
børnehuse på Nordbornholm. Derfor	-	845.380 kr.				
lukkes Allinge børnehus, og børnene fordeles ml. hhv. Tejn og Klemensker.		Heraf:				
lorderes init inivi regii eg ixiemenskeri		Lederløn 435.903 kr.				
		bygningsdrift 200.758 kr.				
2. Lukke Tejn Børnehus						

Der er for få børn til tre bæredygtige	Anlægsomkostninger	Driftsbesparelse
børnehuse på Nordbornholm. Derfor	-	902.891 kr.
lukkes Tejn børnehus, og børnene fordeles ml. hhv. Allinge og		Heraf:
Klemensker.		lederløn 435.903 kr.
		bygningsdrift 250.915 kr.
3. Udbygge Allinge Børnehus		
Der laves en tilbygning til Allinge	Anlægsomkostninger	Driftsbesparelse
børnehus, så huset bliver stort nok til at rumme alle børn i området, og så	4,4 mio. kr.	640.940 kr.
allerede eksisterende faciliteter	(modulbyggeri)	Heraf:
herunder legeplads udnyttes.		Lederløn 435.903 kr.
		Bygningsdrift 250.915 kr.
4. Tejn Børnehus + Tejn Skovhus el	. klubhus	
Allinge Børnehus lukkes. Børnene	Anlægsomkostninger	Driftsbesparelse
samles i Tejn, og Skovhuset (A) eller Tejn klubhus (B) anvendes til udvidet	Til opdatering af	40.177 kr.
kapacitet. Ekstra personaleressourcer	Skovhuset el. klubhus	Heraf:
tilknyttes, så en udegruppe hver dag	Kiubiius	Lederløn 435.903 kr.
kan forlade Tejn Børnehus i 6 timer.		Bygningsdrift 200.758 kr.
5. Allinge Børnehus + Tejn Skovhus		
Tejn Børnehus lukkes. Børnene samles i Allinge, og Skovhuset (A) eller Tejn	Anlægsomkostninger	Driftsbesparelse
klubhus (B) anvendes til udvidet	Til opdatering af Skovhuset el. klubhus	<u>98.920 kr.</u>
kapacitet. Ekstra personaleressourcer		Heraf:
tilknyttes, så en udegruppe hver dag		Lederløn 435.903 kr.
kan forlade Allinge Børnehus i 6 timer.		Bygningsdrift 250.915 kr.
6. A+ B Dagtilbud på Kongeskærsko	olen	
Allinge og Tejn børnehuse lukkes, og	Anlægsomkostninger	Driftsbesparelse
der etableres dagtilbud på	12 mio. kr.	A) <u>1.327.290 kr.</u>
Kongeskærskolens matrikel. Enten A) under skolens ledelse eller B) under		B) <u>930.580 kr.</u>
dagtilbuds ledelse		
7. Samdrift af Mælkebøtten og Svar	neke Børnehus	
Der etableres samdrift af Svaneke	Anlægsomkostninger	Driftsbesparelse
Børnehus og Specialbørnehaven	0,6 mio. kr.	847.600kr.
Mælkebøtten med fælles faglig pædagogisk leder på Mælkebøttens		Heraf:
matrikel.		Lederløn 435.903 kr.
		Bygningsdrift 242.000 kr.
8. Flytte Mælkebøtten til Kildebakke	en og Svaneke Børneh	nus lukkes
Indenfor Kildebakkens areal tildeles	Anlægsomkostninger	Driftsbesparelse
Mælkebøtten et opholdsrum, køkkenrum og eget legeareal. Svaneke	0.7 mio. kr.	3.474.546 kr.
Børnehus lukkes, og børnene tilbydes		Herunder afsættes 1,0
plads i øvrige børnehuse		mio. til arbejdet med
		øget inklusion i
		almenområdet

Opsummering af høringsvar

Scenarierne har været sendt i høring af kommunalbestyrelsen fra 29. januar til 1. april 2016 hos Dagtilbudsbestyrelsen, Skolebestyrelsen for Kongeskærskolen, Skolebestyrelsen for Kildebakken samt Handicaprådet. Der er kommet høringssvar fra alle høringsberettigede. Derudover er der høringssvar fra LEV Bornholm og Maike Fiil.

Nedenfor er høringssvarene med relevans for tilpasning af dagtilbudsstrukturen på Nordlandet opsummeret. Herefter følger en opdatering af forventningerne til udvikling i børnetallet. Afslutningsvis er de økonomiske konsekvenser ved forskellige scenarier opstillet.

Opsummering af høringsvar vedr. dagtilbud

Allinge og Tejn

Høringssvar:

Dagtilbudsbestyrelsen kan fortsat bakke op om scenarie 3. Det samme kan Allinge Børnehus forældreråd, som mener en udbygning af Allinge Børnehus vil sikre at alle Nordbornholms børn i alderen 0-6 år vil kunne rummes i et børnehus med en allerede anlagt stor og spændende legeplads. Hvis Tejn Børnehus ikke bibeholdes som Nordbornholms samlede institution peger Tejn Børnehus forældreråd på en nybygget institution i Allinge med nærhed til Kongeskærskolen og med moderne og attraktive lokaler- og udenomsarealer.

Både dagtilbudsbestyrelsen og de enkelte forældreråd i Allinge og Tejn ønsker at dagtilbud og skole forbliver organisatorisk adskilt, så udvikling af et fælles dagtilbud på Bornholm kan fortsætte.

Skolebestyrelsen på Kongeskærskolen kan ikke afgive et entydigt høringssvar men konkluderer, at beslutning først og fremmest skal træffes ud fra, hvad der er børnenes tarv.

Kommentar:

En sammenlægning af Allinge og Tejn børnehuse på én adresse vil ske ved inddragelse af forældre- og medarbejdergrupper i begge børnehuse. Lignende processer er de senere år gennemført i hhv. Nexø, Aakirkeby og Rønne i forbindelse med sammenlægning af børnehuse i de pågældende områder.

Afsluttende bemærkning:

Dagtilbudsbestyrelsen ønsker en langsigtet løsning, som kan sikre kvalitet og stabilitet i almen såvel som specialdel. Man efterlyser økonomisk og politisk medansvar for at skabe kvalitet i dagtilbud for alle grupper og stiller sig stærkt bekymret for, hvordan en budgetreduktion skal findes, hvis der ikke peges på de scenarier, som kan realisere besparelserne.

Forventninger til fremtidigt børnetal

Ud fra den nyeste befolkningsprognose (februar 2016) er dagpasningsbehovet i Allinge og Tejn med opland estimeret for de kommende 10 år. På baggrund af den nuværende befolkningssammensætning og den hidtidige befolkningsudvikling forventes et stagnerende, svagt stigende børnetal i området.

Forventede børnetal beregnet ud fra BRKs befolkningsprognose

Allinge og Tejn	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0-2 årige	32	31	31	32	32	32	32	32	31
3-5 årige	39	41	44	43	43	43	43	43	43
I alt	71	73	75	75	75	75	75	75	74

Prognosetallene er omregnet til børneenheder, hvor et vuggestuebarn (0-2 år) tæller for 1,56 enheder og et børnehavebarn (3-5 år) tæller for 1,0 enhed..

Pr 30. april 2016 dvs. efter vip til skolebørnehave er der i alt 57 børn indskrevet i dagtilbuddene i Tejn og Allinge. Det svarer til 67 børneenheder. 1. januar 2017 forventes 57 børn indskrevet (64 børneenheder) i de to dagtilbud tilsammen. Kapaciteten for Allinge og Tejn Børnehuse er hhv. 53 og 48 børneenheder.

Selvom børnetallet stagnerer, vil det i perioden frem til 2025 ikke være muligt at rumme alle områdets børn i ét af de eksisterende børnehuse. Tages udgangspunkt i Allinge Børnehus, som er det største, vil der ud fra aktuelle indskrivningstal pr. september 2016 være 6 børnehavebørn som ikke kan få plads, stigende til 10 børnehavebørn i juli 2017. I vuggestuen vil det dreje sig om 9 vuggestuebørn i september 2016 faldende til 3 vuggestuebørn i juli 2017. Samlet betyder det, at i alt 15 børn (svarende til 20 børneenheder) vil skulle til Klemensker fra september 2016. Der må forventes samme antal i juli 2017, så der tages højde for vuggestuebørn, som endnu ikke er født.

Børnetallene er beregnet ud fra, at der vippes til skolebørnehave pr. 1. april. Afskaffes vippet, vil antallet af indskrevne børn i børnehusene på årlig basis stige en smule dog ikke i en sådan grad, at det vil medføre nævneværdige ændringer.

Økonomiske konsekvenser

Til beslutningen om at tilpasse dagtilbudsstrukturen er der knyttet en forventet, samlet udgiftsreduktion på 4,5 mio.kr. fra og med 2017. Denne udgiftsreduktion består af en udgiftsreduktion på 3 mio.kr. på almenområdet og en udgiftsreduktion på 1,5 mio.kr. på specialområdet (det specialiserede dagtilbud Mælkebøtten og de specialiserede skoletilbud Kildebakken og Heldagsskolen).

Matricen herunder redegør for anlægs- og driftsøkonomiske konsekvenser og tidsperspektiver for så vidt angår de scenarier, som har været sendt i høring. De scenarier, som har været sendt i høring, vil ikke kunne føre til den forventede besparelse på dagpasningsområdet. I matricen redegøres til sammenligning også for scenarierne 2 og 8, som tilsammen vil kunne give den ønskede besparelse.

Overblik over scenarier - Nord

	Økonom	ni - drift(i	1.000 kr	.)	Anlægssum Tid fra beslutning tilbagebetalingstid ved anlægsinvesteringen (opgjort i år)	•	
Scenarie	2017	2018	2019	2020			anlægsinvesteringen
2	903	- 953	- 953	- 953	1	Kræver ikke anlæg	-

3	- 641	- 691	- 691	- 691	4.410	9 - 10 mdr.	6,4
6A	- 1.159	- 1.259	- 1.259	- 1.259	12.100	16-18 mdr.	9,6
6B	- 931	- 1.031	- 1.031	- 1.031	12.100	16-18 mdr.	11,7

Overblik over scenarier - Øst

Scenarie	Økonomi - drift(i 1.000 kr.)			_	Tid fra beslutning	Simple tilbagebetalingstid ved	
Sectionic	2017	2018	2019	2020	(11 (10)) kr) fil færdigt hyggeri	til tærdigt hvøgeri	anlægsinvesteringen
7	- 936	-899	-899	-899	660	4-5 mdr.	0,7
8	- 3.475	- 3.475	- 3.475	- 3.475	655	4-5 mdr.	0,2

Eventuel kompensation i 2017 ved udsættelse af beslutning og iværksættelse af processen 1. november 2016

Scenarie	Forventes færdig	2017 (1.000 kr.)	2018 (1.000 kr.)
2	kræver ikke anlæg	1	
3	september 2017	548	
6A	maj 2018	822	266
6B	maj 2018	822	266
7	april 2017	157	
8	april 2017	157	

De respektive anlægsfaser er beregnet ud fra, at projekteringen igangsættes 1. november 2016. I forhold til forventet tid fra igangsættelse til færdigt byggeri er der ikke taget højde for evt. beslutninger og komplikationer, som kan forlænge de forskellige faser af et anlægsprojekt.

Såfremt Tejn Børnehus ikke lukkes men fortsætter med de aktuelt forventede børnetal vil den være underbudgetteret med kr. 822.000 i 2017 og kr. 799.000 i 2018.

De relativt begrænsede anlægs- og engangsudgifter, der er forbundet med scenarie 2 og 8, vil kunne afholdes indenfor Børne- og Skoleudvalgets ramme ved anvendelse af overført mindreforbrug på bevilling 11 Dagtilbud.

Såfremt kommunalbestyrelsen enten udskyder beslutningen eller vedtager andre scenarier end scenarie 2 og 8, vil der skulle tages stilling til:

- Finansiering af eventuelle anlægsudgifter
- Alternativ finansiering af den budgetterede udgiftsreduktion på 4,5 mio.kr. fra og med 2017
- Finansiering af den fortsatte drift af Svaneke og Tejn Børnehus, der med de aktuelle børnetal er underbudgetteret

Ud over de beskrevne scenarier, hvor driftsoptimeringen foretages ved tilpasning af struktur, vil alternative udgiftsreducerende muligheder på dagtilbudsområdet være at reducere den ugentlige åbningstid eller indføre flere lukkedage i ferieperioder.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Bilag til Børne- og Skoleudvalget 3. maj 2016

1.

Udkast til konkret udmøntning af dagtilbudsanalysen 10 december 2015 (DOCX)

2.

Visitationsprocedure for særligt dagtilbud (DOCX)

3

Samlet høringssvar (DOCX)

Til indholdsfortegnelse

Åbent punkt

9 Dagtilbudsstruktur i Svaneke - Mælkebøtten og Svaneke Børnehus

28.09.00G01-0004

Mødedato Åbent punkt Lukket punkt

Behandling

Hvem beslutter

Børne- og Skoleudvalget indstiller Økonomi- og Planudvalget indstiller Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Forskellige scenarier for dagtilbudsstruktur har nu været i høring og forelægges til endelig politisk godkendelse. På baggrund for de vedtagne forudsætninger indstilles specialbørnehavetilbuddet Mælkebøtten flyttet til specialskolen Kildebakken og Svaneke Børnehus til lukning, og børnene fordeles på de øvrige børnehuse.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- at scenarie 8 godkendes dvs. at Svaneke Børnehus lukker pr. 1. januar 2017 og børnene fordeles på de øvrige børnehuse; og specialbørnehavetilbuddet Mælkebøtten flyttes til specialskolen Kildebakken pr. 1. januar 2017
- at anlægsomkostningerne forbundet med gennemførelsen af scenarie 8 på 0,7 mio.kr. finansieres af overført mindreforbrug fra tidligere år på bevilling 11 Dagtilbud

Børne- og Skoleudvalget, den 3. maj 2016:

Børne- og Skoleudvalget indstiller til kommunalbestyrelsen, at både Mælkebøtten og Svaneke Børnehus bevares, og at driftsfinansieringen af denne løsning (underskudsdækning og indlagt besparelse) afklares i forbindelse med budget 2017.

Bente Johansen kan ikke medvirke, idet hun ønsker at fastholde en sammenlægning af Mælkebøtten og Svaneke Børnehus som beskrevet i scenarie 7.

Sagsfremstilling

Den 28. januar 2016 besluttede kommunalbestyrelsen at sende en række forskellige scenarier for dagtilbudsstruktur på Nordlandet og i Svaneke i høring frem til den 1. april 2015. Scenarierne vedrører fortrinsvis fremtiden for børnehusene i Allinge, Tejn og Svaneke, herunder specialbørnehaven Mælkebøtten. Flertallet i kommunalbestyrelsen tilkendegav ved udsendelsen i høring en principbeslutning om lukning af Tejn Børnehus med udgangspunkt i scenarie 3 og scenarie 6 A og B samt en samdrift af Svaneke Børnehus og Mælkebøtten (scenarie 7).

Baggrund

Baggrunden for processen er et behov for stillingtagen til konsekvenserne af, at et faldende børnetal har medført en ufinansieret overkapacitet i de to geografiske områder samt et behov for at tilpasse udgifterne generelt i kommunen.

Processen startede allerede den 25. februar 2014, hvor Børne- og Skoleudvalget besluttede at gennemføre en analyse af dagplejen. Den 3. juni 2014 blev denne analyse udvidet til at dække det samlede dagtilbudsområde. Analyse blev drøftet på temamøder i Børne- og Skoleudvalget den 28. januar 2015 og i kommunalbestyrelsen den 10. marts 2015. Analysearbejdet har resulteret i en tilpasning af kapaciteten på den øvrige del af Bornholm, og der er sideløbende blevet arbejdet med en egentlig strategi for den videre udvikling af dagtilbud på Bornholm. Strategiarbejdet er dog ikke blevet afsluttet, idet den samlede dagtilbudsstruktur endnu ikke er afklaret.

I budgetforliget for 2015 vedtog kommunalbestyrelsen, at finansiere den fortsatte drift af de nuværende børnehuse i 2016, for at kvalificere beslutningsgrundlaget for strukturen på Nordlandet og i Svaneke med henblik på en tilpasning af kapaciteten fra og med 2017. Samlet set skulle analysearbejdet resultere i reducerede udgifter for 4,5 mio.kr.

Der er i december 2015 udarbejdet en række scenarier med forskellige varianter. Flere af scenarierne forudsætter betydelige anlægsudgifter, og som følge heraf vil tidsperspektivet for deres realisering også være længere. Der er også betydelig forskel på, hvor stor en driftsreduktion, de forskellige scenarier kan bidrage med. Der er i budgettet ikke afsat midler til anlæg i forbindelse med en tilpasset dagtilbudsstruktur.

Med afsæt i de eksisterende, politisk besluttede forudsætninger om begrænsede anlægsmuligheder, realisering pr. 1. januar 2017 og en økonomisk udgiftsreduktion på 4,5 mio.kr. er det kun scenarie 2 på Nordlandet og scenarie 8 i Svaneke, der er mulige.

Indstillingen om at lukke Tejn Børnehus (scenarie 2) følger endvidere af principbeslutningen ved kommunalbestyrelsens udsendelse i høring den 28. januar 2015, der dog tog udgangspunkt i scenarie 3. Indstillingen om at flytte specialbørnehave-tilbuddet til Kildebakken og lukke Svaneke Børnehus (scenarie 8) følger dels af referencegruppens anbefaling, og dels af anbefalingen fra arbejdsgruppen, der parallelt har arbejdet med udviklingsmulighederne for kommunens specialundervisningstilbud.

Det samlede overblik over de udarbejdede scenarier er opsummeret herunder:

Otte mulige fremtidsscenarier for almene dagtilbud og særlige dagtilbud (Mælkebøtten) på Nordbornholm og i Svaneke.								
9. Lukke Allinge Børnehus								
Der er for få børn til tre bæredygtige	Anlægsomkostninger	Driftsbesparelse						
børnehuse på Nordbornholm. Derfor	-	845.380 kr.						
lukkes Allinge børnehus, og børnene fordeles ml. hhv. Tejn og Klemensker.		Heraf:						
lorderes init inivi regii og idemenskeri		Lederløn 435.903 kr.						
		bygningsdrift 200.758 kr.						
10. Lukke Tejn Børnehus								

l	l	l p : g
Der er for få børn til tre bæredygtige børnehuse på Nordbornholm. Derfor	Anlægsomkostninger	Driftsbesparelse
lukkes Tejn børnehus, og børnene	-	902.891 kr.
fordeles ml. hhv. Allinge og		Heraf:
Klemensker.		lederløn 435.903 kr.
		bygningsdrift 250.915 kr.
11. Udbygge Allinge Børnehus		
Der laves en tilbygning til Allinge	Anlægsomkostninger	Driftsbesparelse
børnehus, så huset bliver stort nok til at rumme alle børn i området, og så	4,4 mio. kr.	640.940 kr.
allerede eksisterende faciliteter	(modulbyggeri)	Heraf:
herunder legeplads udnyttes.		Lederløn 435.903 kr.
		Bygningsdrift 250.915 kr.
12. Tejn Børnehus + Tejn Skovhus e	l. klubhus	
Allinge Børnehus lukkes. Børnene	Anlægsomkostninger	Driftsbesparelse
samles i Tejn, og Skovhuset (A) eller	Til opdatering af	40.177 kr.
Tejn klubhus (B) anvendes til udvidet kapacitet. Ekstra personaleressourcer	Skovhuset el.	Heraf:
tilknyttes, så en udegruppe hver dag	klubhus	Lederløn 435.903 kr.
kan forlade Tejn Børnehus i 6 timer.		Bygningsdrift 200.758 kr.
13. Allinge Børnehus + Tejn Skovhus	s el. klubhus	
Tejn Børnehus lukkes. Børnene samles	Anlægsomkostninger	Driftsbesparelse
i Allinge, og Skovhuset (A) eller Tejn	Til opdatering af Skovhuset el.	98.920 kr.
klubhus (B) anvendes til udvidet kapacitet. Ekstra personaleressourcer		Heraf:
tilknyttes, så en udegruppe hver dag	klubhus	Lederløn 435.903 kr.
kan forlade Allinge Børnehus i 6 timer.		Bygningsdrift 250.915 kr.
14. A+ B Dagtilbud på Kongeskærsk	olen	
Allinge og Tejn børnehuse lukkes, og	Anlægsomkostninger	Driftsbesparelse
der etableres dagtilbud på	12 mio. kr.	A) <u>1.327.290 kr.</u>
Kongeskærskolens matrikel. Enten A) under skolens ledelse eller B) under		B) <u>930.580 kr.</u>
dagtilbuds ledelse		
15. Samdrift af Mælkebøtten og Svar	neke Børnehus	
Der etableres samdrift af Svaneke	Anlægsomkostninger	Driftsbesparelse
Børnehus og Specialbørnehaven	0,6 mio. kr.	847.600kr.
Mælkebøtten med fælles faglig pædagogisk leder på Mælkebøttens		Heraf:
matrikel.		Lederløn 435.903 kr.
macincii		Bygningsdrift 242.000 kr.
16. Flytte Mælkebøtten til Kildebakk	en og Svaneke Børnel	
Indenfor Kildebakkens areal tildeles	Anlægsomkostninger	Driftsbesparelse
Mælkebøtten et opholdsrum,	0.7 mio. kr.	3.474.546 kr.
køkkenrum og eget legeareal. Svaneke		Herunder afsættes 1,0
Børnehus lukkes, og børnene tilbydes plads i øvrige børnehuse		mio. til arbejdet med
, p	İ	la certa e e
		øget inklusion i almenområdet

Opsummering af høringsvar

Scenarierne har været sendt i høring af kommunalbestyrelsen fra 29. januar til 1. april 2016 hos Dagtilbudsbestyrelsen, Skolebestyrelsen for Kongeskærskolen, Skolebestyrelsen for Kildebakken samt Handicaprådet. Der er kommet høringssvar fra alle høringsberettigede. Derudover er der høringssvar fra LEV Bornholm og Maike Fiil.

Nedenfor er høringssvarene med relevans for tilpasning af dagtilbudsstrukturen i Svaneke opsummeret. Herefter følger en opdatering af forventningerne til udvikling i børnetallet. Afslutningsvis er de økonomiske konsekvenser ved forskellige scenarier opstillet.

Opsummering af høringsvar vedr. dagtilbud

Særlige dagtilbud

Høringssvar:

Mælkebøttens forældreråd giver udtryk for, at visitation til Mælkebøtten er blevet langstrakt og besværlig. En plads i det særlige dagtilbud synes at være absolut sidste udvej med et faldende indskrivningstal til følge. Man stiller sig stærkt tvivlende over for, om de almene dagtilbud har de nødvendige ressourcer, rammer, metoder og kompetencer til at inkludere alle børn.

Mælkebøttens forældreråd finder det afgørende at bibeholde institutions medarbejdere, som har erfaring, viden og særlige kompetencer til at give et højt specialiseret tilbud til børn og familier med brug for en særlig indsats. I samarbejde med Svaneke børnehus kan institutionen bevares, og medarbejderens kompetencer komme flere børn til gode. Lev Bornholm er enig i disse betragtninger.

Skolebestyrelsen på Kildebakken bakker forældrene i Mælkebøtten op i deres ønske om at bevare Mælkebøtten, men er også bekymrede for, om tilbuddet bliver for småt. Få børn vil udfordre specialfagligheden, da der ikke vil være børn nok til, at personalet kan vedligeholde brede specialfaglige kompetencer. Dagtilbudsbestyrelsen påpeger ligeledes, at det lille børnetal på specialområdet udfordrer kvaliteten i et selvstændigt dagtilbud.

Kommentar:

Visitation til specialtilbud sker efter servicelovens § 32. Mælkebøttens tilbud hører under serviceloven og er målrettet børn med betydelig og varigt fysisk- eller psykisk nedsat funktionsevne. Der er markant færre børn i Mælkebøttens målgruppe end for blot få år siden, da børnegruppen pga. øget forsterdiagnostik er stærk faldende.

Det lave børnetal i Mælkebøtten kan endvidere forklares ved, at Bornholms Regionskommune siden 2010 har arbejdet med udgangspunkt i kommunalbestyrelsens målsætninger om en tidlig indsats og øget inklusion. Visitationskravene er ikke skærpet, men visitationen til Mælkebøtten er siden 2014, i forbindelse med den politiske målsætning om tidlig indsats, blevet mere nuanceret, idet den nu håndteres af Ressourceporten, som er et team af tværfaglige kompetencer, som visiterer til Mælkebøtten inden for servicelovens ramme. Der er evidens for, at børn der er inkluderet i almenmiljøet, klarer sig bedre på lang sigt end børn der er ekskludret.

En fremtidig løsning skal tilgodese børn, som har behov for et specialiseret dagtilbud, selv om børnegruppen er stærkt faldende. Ved valg af løsning skal der tages højde for, hvordan faglighed inden for det specialiserede børneområde fortsat kan sikres. Dette kan ske ved at sikre det brede almenområde adgang de specialiserede kompetencer, hvor også fx døgn-

aflastningsinstitutionen Løvstikkens kompetencer kan tænkes ind. Mange børn og familier i målgruppen benytter i forvejen Løvstikken.

I forudsætningerne bag forslaget om at flytte specialbørnehavedelen efter serviceloven til specialskolen Kildebakken er der derfor indregnet et finansieret forslag om at afsætte 1 mio.kr. til bl.a. to medarbejdere mere i Inklusions- og Ressourceteamet for på den måde at intensivere den tidligere forebyggende indsats og dermed undgå eksklusion. Det kunne fx handle om at etablere skærmerede miljøer. Midlerne kan også give mulighed for at kunne fastholde og udvikle specialfaglig viden fx om syns- og hørehandicap, diabetes samt andre former for diagnoser (ADHD, autisme etc.).

Svaneke

Høringssvar:

Svaneke Børnehus forældreråd giver udtryk for, at de allerhelst vil blive hvor de er, og at de tror på vækst i antallet at børnefamilier i området i de kommende år.

En samdrift med Mælkebøtten anses som et skridt i den rette retning, hvis det kan forhindre at det offentlige dagtilbud i Svaneke lukkes. Svaneke Børnehus forældreråd oplister dog bygningsmæssige, organisatoriske og økonomiske overvejelser forbundet med løsningen.

Mælkebøttens forældreråd mener, at der ved samdrift mellem Svaneke Børnehus og Mælkebøtten kan skabes en ny type institution. Ønsket er, at den rummer både specialpladser efter serviceloven og almene vuggestue- og børnehavepladser efter dagtilbudsloven. Derudover ønskes et antal observationspladser, organiseret og finansieret efter dagtilbudsloven.

Kommentar:

Med et forventet indskrivningstal på i alt 24 børn i 2016 faldende til 21 børn i 2018 vil et børnehus i Svaneke kræve tilførsel af driftsmidler, som det også er tilfældet i dag. Forventet årlig merudgift er 630.000 kr. i 2017 stigende til 672.000 kr. i 2018.

M2-mæssigt er det muligt at tilgodese en tilstedeværelse af to daginstitutioner på samme matrikel i Svaneke. I praksis er det to forskellige dagtilbud inden for to forskellige lovgivninger, hvilket udfordrer en organisatorisk og praktisk sammenlægning.

Skal antallet af pladser i Mælkebøtten udvides med eksempelvis observationspladser vil disse være under dagtilbudsloven. Det vil være forældrenes frie valg at indskrive barnet til en sådan plads. Der opkræves forældrebetaling og tranporten vil varetages af forældrene selv.

Afsluttende bemærkning:

Dagtilbudsbestyrelsen ønsker en langsigtet løsning, som kan sikre kvalitet og stabilitet i almen såvel som specialdel. Man efterlyser økonomisk og politisk medansvar for at skabe kvalitet i dagtilbud for alle grupper og stiller sig stærkt bekymret for, hvordan en budgetreduktion skal findes, hvis der ikke peges på de scenarier, som kan realisere besparelserne.

Forventninger til fremtidigt børnetal

Ud fra den nyeste befolkningsprognose (februar 2016) er dagpasningsbehovet i Svaneke med opland estimeret for de kommende 10 år. På baggrund af den nuværende befolkningssammensætning og den hidtidige befolkningsudvikling forventes et stagnerende børnetal i området.

Forventede børnetal beregnet ud fra BRKs befolkningsprognose									
Svaneke	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025

0-2 årige	14	14	15	15	16	16	16	16	16
3-5 årige	13	13	12	11	11	12	12	12	12
I alt	27	27	27	27	27	28	28	28	28

Prognosetallene er omregnet til børneenheder, hvor et vuggestuebarn (0-2 år) tæller for 1,56 enheder og et børnehavebarn (3-5 år) tæller for 1,0 enhed.

Pr. 30. april 2016 dvs. efter vip til skolebørnehave er der i alt 24 børn indskrevet i Svaneke Børnehus. Det svarer til 30 børneenheder. 1. januar 2017 forventes 30 børn indskrevet (35 børneenheder). Indskrivningstallet er et øjebliksbillede den pågældende dato. Tallene i prognosetabellen er helårsestimater, som tager højde for, at en stor del af de indskrevne børnehavebørn i Svaneke når skolealderen i løbet af 2017. Det er med til at forklare, at prognosetallet for 2017 er en del lavere end det forventede indskrivningstal pr. 1. januar 2017. Kapaciteten i Svaneke Børnehus er 67 børneenheder.

Svaneke Børnehus er som alle andre institutioner vurderet til at være bæredygtig (fagligt og økonomisk) ved 40 børneenheder. På baggrund af de forventede indskrivningstal for perioden 2016 til 2018 forventes at mangle fra 7 stigende til 13 børneenheder for at kunne drive et bæredygtigt børnehus i Svaneke.

Ved en lukning af Svaneke Børnehus vil børnene (svarende til ca. 30 børneenheder) blive tilbudt plads i de øvrige kommunale Børnehuse i området, hvor der er rigelig, ledig kapacitet: således er der pr. 30. april 2016 30 ledige børneenheder i Nexø, Østermarie har en ledig kapacitet på 19 børneenheder og Gudhjem 37 ledige børneenheder. Hertil kommer muligheden for at oprette en dagpleje, såfremt der indenfor 3 måneder kan samles 4 børn.

Såfremt Mælkebøtten flyttes til Kildebakken men Svaneke Børnehus bevares vil udgiftsreduktionen for Mælkebøtten isoleret set være 2,5 mio.kr. inkl. 1 mio.kr. ekstra til at understøtte inklusionsindsatsen i almenområdet; herfra skal trækkes udgiften til at gøre Svaneke Børnehus økonomisk bæredygtig. Nettobesparelsen ekskl. anlægs- og øvrige engangsomkostninger vil dermed være 1,90 mio.kr. i 2017 og 1,86 mio.kr. i 2018.

Mælkebøtten:

Der forventes pr. 1. august 2016 8 el. 9 børn, og pr. 1. august 2017 4 børn.

Børnetallene er beregnet ud fra, at der vippes til skolebørnehave pr. 1. april. Afskaffes vippet, vil antallet af indskrevne børn i børnehusene på årlig basis stige en smule dog ikke i en sådan grad, at det vil medføre nævneværdige ændringer.

Økonomiske konsekvenser

Til beslutningen om at tilpasse dagtilbudsstrukturen er der knyttet en forventet, samlet udgiftsreduktion på 4,5 mio.kr. fra og med 2017. Denne udgiftsreduktion består af en udgiftsreduktion på 3 mio.kr. på almenområdet og en udgiftsreduktion på 1,5 mio.kr. på specialområdet (det specialiserede dagtilbud Mælkebøtten og de specialiserede skoletilbud Kildebakken og Heldagsskolen).

Den seneste nøgletalsanalyse af regnskabstal for 2015 viser, at Bornholms udgifter til særlige dagtilbud (primært Mælkebøtten) ligger 6 mio.kr. højere end gennemsnittet af en række sammenligningskommuner og 4 mio.kr. højere end landsgennemsnittet.

Matricen herunder redegør for anlægs- og driftsøkonomiske konsekvenser og tidsperspektiver for så vidt angår de scenarier, som har været sendt i høring. De scenarier, som har været sendt i høring, vil ikke kunne føre til den forventede besparelse på dagpasningsområdet. I matricen redegøres til sammenligning også for scenarierne 2 og 8, som tilsammen vil kunne give den ønskede besparelse.

Overblik over scenarier - Nord

	Økonom	ni - drift(i	1.000 kr	.)	Anlægssum	Tid fra beslutning	Simpel tilbagebetalingstid ved
Scenarie	2017	2018	2019	2020	(i 1.000 kr.)	til færdigt byggeri	anlægsinvesteringen (opgjort i år)
2	903	- 953	- 953	- 953	-	Kræver ikke anlæg	-
3	- 641	- 691	- 691	- 691	4.410	9 - 10 mdr.	6,4
6A	- 1.159	- 1.259	- 1.259	- 1.259	12.100	16-18 mdr.	9,6
6B	- 931	- 1.031	- 1.031	- 1.031	12.100	16-18 mdr.	11,7

Overblik over scenarier - Øst

Økonomi - Scenarie		ni - drift(i	1.000 kr.	)	_	Tid fra beslutning	Simple tilbagebetalingstid ved
5551161115	2017	2018	2019	2020	(i 1.000 kr.)	til færdigt byggeri	anlægsinvesteringen
7	- 936	-899	-899	-899	660	4-5 mdr.	0,7
8	- 3.475	- 3.475	- 3.475	- 3.475	655	4-5 mdr.	0,2

Eventuel kompensation i 2017 ved udsættelse af beslutning og iværksættelse af processen 1. november 2016

Scenarie	Forventes færdig		
----------	------------------	--	--

		2017 (1.000 kr.)	2018 (1.000 kr.)
2	kræver ikke anlæg	-	
3	september 2017	548	
6A	maj 2018	822	266
6B	maj 2018	822	266
7	april 2017	157	
8	april 2017	157	

De respektive anlægsfaser er beregnet ud fra, at projekteringen igangsættes 1. november 2016. I forhold til forventet tid fra igangsættelse til færdigt byggeri er der ikke taget højde for evt. beslutninger og komplikationer, som kan forlænge de forskellige faser af et anlægsprojekt.

Såfremt Svaneke Børnehus ikke lukkes vil den med de aktuelle børnetal være underbudgetteret med årligt kr. 630.000 i 2017 stigende til kr. 672.000 i 2018.

De relativt begrænsede anlægs- og engangsudgifter, der er forbundet med scenarie 2 og 8, vil kunne afholdes indenfor Børne- og Skoleudvalgets ramme ved anvendelse af overført mindreforbrug på bevilling 11 Dagtilbud.

Såfremt kommunalbestyrelsen enten udskyder beslutningen eller vedtager andre scenarier end scenarie 2 og 8, vil der skulle tages stilling til:

- Finansiering af eventuelle anlægsudgifter
- Alternativ finansiering af den budgetterede udgiftsreduktion på 4,5 mio.kr. fra og med 2017
- Finansiering af den fortsatte drift af Svaneke og Tejn Børnehus, der med de aktuelle børnetal er underbudgetteret

Ud over de beskrevne scenarier, hvor driftsoptimeringen foretages ved tilpasning af struktur, vil alternative muligheder på dagtilbudsområdet være at reducere den ugentlige åbningstid eller indføre flere lukkedage i ferieperioder.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

_

Bilag til Børne- og Skoleudvalget 3. maj 2016

1.

Udkast til konkret udmøntning af dagtilbudsanalysen 10 december 2015 (DOCX)

2.

<u>Visitationsprocedure for særligt dagtilbud (DOCX)</u>

3.

Samlet høringssvar (DOCX)

Til indholdsfortegnelse

Åbent punkt

10 Konkret udmøntning af tidligere vedtagne budgetreduktioner

00.30.02Ø00-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Børne- og Skoleudvalget	03-05-2016	10	

Hvem beslutter

Børne- og Skoleudvalget beslutter

Resumé

Som et led i budgetprocessen for 2017 er det besluttet at ikke-udmøntede besparelser behandles separat i fagudvalgene. Børne- og Skoleudvalget har bedt administrationen om at komme med forslag til udmøntning af i alt 4,2 mio. kr. i 2017 stigende til 4,5 mio.kr. i overslagsårene på bevilling 12 Børn og Familie.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

• at forslag til udmøntning af besparelsestrapperne sendes i høring i Handicaprådet

Børne- og Skoleudvalget, den 3. maj 2016:

Indstillingen godkendt. Morten Riis og Bente Johansen kan ikke medvirke, idet de ikke ønsker at tage de endnu ikke udmøntede besparelser på Børne- og Ungeområdet.

Sagsfremstilling

Børne- og Skoleudvalget behandlede på mødet den 5. april 2016 udmøntning af tidligere vedtagne budgetreduktioner og besluttede, at der administrativt skal udarbejdes forslag til konkret udmøntning af besparelser indenfor bevilling 12 Børne og Familie til behandling i maj 2016.

I nedenstående skema fremgår besparelsestrapperne på bevilling 12 Børn og Familie og de ikke-udmøntede besparelser for 2017 m.fl.

Litra	Trapper på vedtagne besparelser	Vedtaget i budget	1.00	0 kr., 2016-pı	Ej udmøntet endnu	
			2017	2018	2019	2017
a)	Børn og ungeområdet - rammebesparelse og best-case	2015/2014	-6.939	-6.939	-6.939	-3.468
b)	BSU05 - Samling af de sociale udførertilbud	2015	-774	-1.032	-1.032	-774
	Total		-7.713	-7.971	-7.971	-4.242

Administrativt er der foregået en detaljeret gennemgang af samtlige af centrets udgiftsområder på bevilling 12 Børn og Familie. Samlet set vurderes det, at det ikke er muligt at indhente de endnu ikke udmøntede besparelser gennem yderligere reduktioner der, uden at det vil medføre et øget udgiftsniveau på både kortere og længere sigt.

Udførertilbuddene er igennem de sidste par år beskåret som led i budgetprocesserne, hvilket har medført et massivt pres på de enkelte tilbud, med øget ventetid til følge. De afsatte ressourcer er nu så begrænsede, at det er en klar vurdering, at yderligere reduktioner i udførertilbuddene vil medføre langt højere udgifter til mere indgribende foranstaltninger. Således melder både PPR- og socialpsykologerne om en ventetid på 3-4 mdr. og op til et år på udarbejdelse af forældreevneundersøgelser. Det sidste forhold medfører, at akutte foranstaltninger løber længere end nødvendigt af hensyn til barnets tarv. For familiebehandlerne generelt og Børne- og Familiehuset ses samme billede med en ventetid på 3-6 mdr. Konsekvenserne er ud over de tidligere nævnte også til ulempe for børn og deres familier.

Myndighed har som led i budgetprocessen for 2016 fået tilført midler til et reduceret sagsantal pr. sagsbehandler og implementering af bl.a. normaliseringsperspektivet, indsatstrappen og opfølgningsprincippet. De nye sagsbehandlere gennemgår et intensivt oplæringsforløb og inden udgangen af 2016 vil alle sagsbehandlerne have gennemført undervisning i de nye principper, ligesom principperne vil være fuldt implementeret

Centrets klare vurderinger er, at en reduktion i udførertilbuddene eller Myndighed vil medføre et øget udgiftsniveau på dyrere foranstaltninger over tid, hvorved en besparelse i praksis vil medføre merudgifter. Derfor peger centret på en yderligere reduktion i budgettet til anbringelser og aflastning. Dette med

baggrund i en antagelse om at effekten af sagsbehandlernes arbejde med de nye principper i praksis muligvis vil kunne slå igennem på disse foranstaltningstyper i 2017 m.fl. Centret forventer at en øget inddragelse af netværket, øget brug af netværksanbringelser, hyppigere opfølgninger og et øget fokus på tidlig indsats på kortere eller længere sigt vil kunne aflæses i antallet af børn med mere indgribende foranstaltninger.

Besparelsen som følge af en sammenlægning af de sociale udførertilbud er ikke gennemført på grund af, at der ikke er fundet egnede lokaler. Børne- og Skoleudvalget har, på trods heraf, ønsket forslag til udmøntning af besparelsen, og den er derfor indregnet i det samlede forslag. Der gøres opmærksom på, at såfremt besparelsen udmøntes, vil den ikke kunne indgå i fremtidige besparelsesforslag.

Budgetoverholdelse er altid et hovedfokusområde for centeret. Der vil være forbundet en vis risiko ved besparelserne, som de er beskrevet ovenfor. Endvidere medfører besparelsen vedvarende serviceforringelser på området for indgribende foranstaltninger, dog uden at det kan præciseres på de respektive foranstaltningstyper. Det forudsættes derfor, at der fortsat er stram styring, det nuværende anbringelsesgrundlag og principperne fra det såkaldte paradigmeskift fastholdes.

Den opdaterede analyse af tekniske besparelsespotentialer på børneområdet viser at det tekniske besparelsespotentiale i forhold til sammenligningskommunerne er reduceret fra 15.9 mio.kr. i 2014 til 3,9 mio. kr. i 2015. Der er i 2015 beregnet et teknisk besparelsespotentiale på 8,7 mio. kr. der vedrører PPR og særlige dagtilbud (Mælkebøtten). Ses der bort fra disse to områder, er kommunernes udgiftsniveau i 2015 4,8 mio. kr. lavere end i sammenligningskommunerne.

Økonomiske konsekvenser

En reduktion med 6,1 pct. på de indgribende foranstaltninger i 2017 vil medføre en besparelse på 4,2 mio. kr. stigende til 4,5 mio. kr. i 2018 og frem.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

_

Bilag til Børne- og Skoleudvalget 3. maj 2016

1.

Tekniske besparelsespotentialer på børne og ungeområdet (DOCX)

Til indholdsfortegnelse

Åbent punkt

11 Udvidelse af antallet af pladser i Natur- og Skovbørnehuset i Rønne

28.09.00Ø00-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Børne- og Skoleudvalget	03-05-2016	11	

Hvem beslutter

Børne- og Skoleudvalget indstiller Økonomi- og Planudvalget indstiller Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Som det eneste børnehus under Dagtilbud udnyttes den fulde m2 kapacitet i det kommende Natur- og Skovbørnehus ikke fuldt ud. Derfor ønskes udvidelse af kapaciteten.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

at den fulde kapacitet i Natur- og Skovbørnehuset kan disponeres fuldt ud

Børne- og Skoleudvalget, den 3. maj 2016:

Indstillingen anbefales. Morten Riis kan ikke medvirke.

Sagsfremstilling

Natur og Skovbørnehuset erstatter pr. 1. juli 2016 de tidligere dagtilbud Marthasminde og Skovbørnehaven og er dermed forudsat kapacitetsmæssigt at rumme det samme antal børn samlet set.

Modulbyggeriet indeholder flere m2 end de tidligere børnehuse og vil derfor også kunne rumme flere børn. I lighed med alle andre børnehuse ønskes mulighed for at kunne udnytte den fulde m2 kapacitet såfremt der er efterspørgsel, hvilket betyder at antallet af mulige børnehavebørn kan øges fra 30 til 49, og antallet af mulige vuggestuebørn kan øges fra 12 til 19.

Økonomiske konsekvenser

En udvidelse af Natur- og Skovbørnehuset med 7 vuggestuepladser og 19 børnehavepladser indebærer et behov for yderligere inventar, så som krybber, stole og borde.

Der er indhentet tilbud på i alt 148.000 kr., som kan finansieres af det overførte overskud fra 2015 under bevilling 11 Dagpasning, Fællesudgifter Dagtilbud

Øvrige driftsomkostninger dækkes af den takst der er knyttet til det faktisk antal passede børn ("pengene følger barnet").

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

_

Til indholdsfortegnelse

Åbent punkt

12 Samarbejdsaftale om børn og unge med psykisk sygdom

27.18.00P27-0002

Behandling	Mødedato Ål	bent punkt	Lukket punkt
Børne- og Skoleudvalget	03-05-2016	12	

Hvem beslutter

Børne- og Skoleudvalget beslutter

Resumé

De regionale og kommunale repræsentanter i den administrative styregruppe for sundhedsaftalen har på møde den 11. marts 2016 godkendt, at vedlagte udkast til samarbejdsaftaler om voksne henholdsvis børn og unge med psykisk sygdom udsendes i høring. Derfor sendes udkastet til høring i Social- og Sundhedsudvalget samt Børne og Skoleudvalget. Denne høring vedrører samarbejdsaftale om børn og unge med psykisk sygdom.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at Børne- og Skoleudvalget:

- a) tager aftalen til efterretning
- b) i sit høringssvar bemærker,
  - o at lige adgang til sundhedsydelser ikke opfyldes for bornholmske børn og unge, idet der med aftalen ikke er taget stilling til adgang til akut behandling og akut indlæggelse udenfor Børne- og Ungdomspsykiatrisk Ambulatorium på Bornholms åbningstider
- c) sender punktet i høring i Handicaprådet og eventuelle bemærkninger indarbejdes administrativt i høringssvaret

Børne- og Skoleudvalget, den 3. maj 2016:

ad a) taget til efterretning

ad b) Godkendt

ad c) Godkendt

Sagsfremstilling

Region Hovedstaden og kommunerne i regionen har siden 2007 haft bilaterale samarbejdsaftaler, der beskriver samarbejde og snitflader mellem regionen og kommunerne i forbindelse med henvisning, udredning, behandling og rehabilitering af børn og unge henholdsvis voksne med psykisk sygdom.

I sundhedsaftalen for 2015–2018 blev det aftalt, at samarbejdsaftalerne skulle revideres og omdannes til to generiske aftaler - for børn- og unge med psykisk sygdom henholdsvis voksne borgere - gældende for hele regionen. Herunder blev det aftalt, at de reviderede aftaler skal tydeliggøre almen praksis rolle i samarbejdet omkring de enkelte borgeres forløb.

Arbejdet med revisionen af samarbejdsaftalerne blev startet op medio 2015. Arbejdet har været forankret i to tværsektorielt sammensatte arbejdsgrupper. Børne- og Familiechefen fra Bornholms Regionskommune har deltaget i arbejdsgruppen vedr. børn og unge.

Arbejdsgruppen vedr. børn og unge har nu udarbejdet vedlagte forslag til ny samarbejdsaftale om børn og unge. En lignende aftale vedr. voksenområdet er ligeledes udarbejdet.

Aftaleudkastet beskriver samarbejdet og opgavefordelingen mellem almen praksis, Børne- og Ungepsykiatrien i Region Hovestaden og kommunerne:

- I forbindelse med henvisning til udredning og behandling
- Under ambulant og akut behandling
- I forbindelse med netværksmøder
- Under indlæggelse og udskrivning

Der er ved udarbejdelsen af aftaleudkastet lagt vægt på, at tydeliggøre de værdier, der skal ligge til grund for samarbejdet. Aftalerne er udarbejdet med udgangspunkt i barnet/den unges behov. Arbejdsgruppen har i forbindelse med aftaleudkastet haft møder og oplæg med både børn/unge og forældre.

Endvidere har det været en målsætning, at aftalerne skal være enkle og overskuelige for de medarbejdere, der skal anvende aftalen i hverdagen. Aftalen er derfor bygget op ud fra en forløbstankegang.

Det kan endvidere oplyses, at PLO-Hovedstaden - i forbindelse med den administrative styregruppes drøftelse af de foreliggende udkast til nye samarbejdsaftaler - har tilkendegivet, at man ikke kan godkende de foreliggende høringsudkast. Region Hovedstaden og PLO-Hovedstaden vil sideløbende med høringen have nærmere drøftelser herom.

Økonomiske konsekvenser

Det vurderes ikke at aftalen i sig selv giver anledning til øgede udgifter, men hvis regionens nye tilgang med "accelererede patientforløb" betyder tidligere udskrivning, øget ambulant aktivitet og øget delegering af behandling af børn og unge med psykisk sygdom, kan der blive tale om opgaveglidning.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Bilag til Børne- og Skoleudvalget 3. maj 2016

1.

Udkast til smarbejdsaftale (PDF)

2.

Høringsbrev (PDF)

3.

Høringsparter (PDF)

4.

Ny høringsfrist (PDF)

Til indholdsfortegnelse

Åbent punkt

13 Ansøgning til satspuljemidler fra Børn og Familie

27.24.00Ø34-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Børne- og Skoleudvalget	03-05-2016	13	

Hvem beslutter

Børne- Skoleudvalget beslutter

Resumé

Socialstyrelsen har frigivet SATS-puljemidler til ansøgning blandt landets kommuner. Børn og Familie arbejder på to ansøgninger rettet mod henholdsvis forebyggende indsatser for udsatte børn, unge og familier og udbredelse af behandlingsmodeller til unge med misbrug. Det er af betydning for ansøgningens behandling i Socialstyrelsen, at der er lokal opbakning til projekterne.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

 at Børne- og Skoleudvalget udtaler opbakning til ansøgninger til SATS-puljemidler i perioden 2016 til 2019 Børne- og Skoleudvalget, den 3. maj 2016: Godkendt.

Sagsfremstilling

- 1. Mod en tidligere forebyggende og mere effektiv indsats på området for udsatte børn og unge
- 2. Udbredelse af behandlingsmodeller til unge med misbrug

Ad 1: Formålet med puljen er at flere udsatte børn og unge får en tidlig forebyggende indsats, herunder at der sættes tidligere ind, at der arbejdes forebyggende og at indsatsen er kvalificeret og skaber progression for det enkelte barn eller unge. Målgruppen er socialt udsatte børn og unge og deres familier, der har behov for særlig støtte eller er i risiko for at udvikle behov for særlig støtte. Socialstyrelsen vil i sin vurdering af ansøgningen lægge vægt på, at indsatsen bidrager til en helhedsorienteret omlægning af området for udsatte børn og unge på tværs af sagsbehandlingen, den kommunale tilbudsvifte og i koblingen til almenområdet og som forventeligt vil være en ekstraudgift i begyndelsen af omlægningen. Ansøgningen vil tage udgangspunkt i projekt Det Gule Team, der på næsten alle punkter lever op til ansøgningskriterierne. Der er i Det Gule Team tydelige forebyggelsesinitiativer gennem det forstærkede hold af forebyggende medarbejdere, der arbejder meget tæt sammen med både myndighed og almenområde, ligesom der ydes indsatser for udsatte familier i hjemmet. Ansøgningen koncentrerer sig om at forankre og videreudvikle det arbejde, der er sat i gang den 1. marts 2016. Der vil blive ansøgt om midler til vderligere fastholdelse af de medarbejdere, der allerede indgår i det etårige projekt, til udvikling og opkvalificering af de medarbejdere, der dagligt indgår i barn/ung/familie arbejdet samt til deltids projektledelse, idet brug af SATS-puljemidler medfører en del ekstra administration og dokumentation. Der er afsat i alt 9 mio. kr. til fordeling blandt landets kommuner. Ansøgningen er under udarbejdelse og der er frist den 4. maj 2016.

Ad 2: Formålet med puljen er at udbrede behandlingsmodeller til unge med misbrug og sikre, at flere unge får et målrettet og effektivt tilbud, som støtter dem i at reducere eller ophøre deres forbrug og styrke deres tilknytning til uddannelse og beskæftigelses. Et andet formål er at forbedre deres relation til familie og netværk.

Puljen retter sig mod de 15 til 25 årige, men da Bornholm allerede kan tilbyde behandling til de over 18 årige, ønskes indsatsen målrettet mod unge i alderen 14 til 18 år.

Ansøgningen tager sit udgangspunkt i model U-Turn og sker i et samarbejde mellem Børn og Familie, Sundhed, Ungeporten, Ungdomsskolen og idrætslivet. Såfremt Socialstyrelsen bevilger puljemidler vil projektet blive forankret i Ungehuset, idet der er evidens for, at succesraten i arbejdet med helt unge der har et forbrug af rusmidler, er langt større når omdrejningspunktet er en helhedsorienteret socialpædagogisk indsats.

Vi ønsker med ansøgningen at etablere et dagbehandlingstilbud, der er sammensat af elementerne gruppesamtale, individuel samtale, skoleundervisning, kompetencegivende aktiviteter og motion. Målet er, at de unge kan færdiggøre 9. klasses afgangsprøve i dansk, matematik og engelsk.

Der er afsat i alt 15,9 mio. kr. til udbredelse af virksomme behandlingsmodeller på landsplan. Ansøgningen er under udarbejdelse og der er frist den 27. maj. 2016.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

_

Til indholdsfortegnelse

Åbent punkt

14 Gensidig orientering

00.01.00G01-0072

Behandling	Mødedato Å	bent punkt	Lukket punkt
Børne- og Skoleudvalget	03-05-2016	14	

Børne- og Skoleudvalget, den 3. maj 2016:

Børne og Skoleudvalget ønsker at mødes med skolebestyrelsen og skoleledelsen på Hans Rømer Skolen samt Bornholms Lærerforening vedr. skolens ønske om afkortning af skoledagen.

Til indholdsfortegnelse

Åbent punkt

15 Sager til høring i Handicapråd

00.01.00G01-0072

Behandling Mødedato Åbent punkt Lukket punkt

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

 at punkt 4 sendes i høring i Handicaprådet af Kommunalbestyrelsen og punkt 10 og 12 sendes i høring i Handicaprådet af Børne- og Skoleudvalget

Børne- og Skoleudvalget, den 3. maj 2016: Godkendt.

<u>Til indholdsfortegnelse</u>

Åbent punkt

16 Koordinering med andre politikområder

00.01.00G01-0072

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Børne- og Skoleudvalget	03-05-2016	16	

Indstilling og beslutning

Børne- og Skoleudvalget, den 3. maj 2016: Intet.